

JOHN L. LEWIS TRAUKIAMAS ATSAKOMYBĖN

JOHN L. LEWIS TURĖS AIŠKINTIS

Traukiamas atsakomybėn už teismo paniekinimą

WASHINGTON, lap. 21 d. — Jungtinių Valstijų valdžia iškėlė John L. Lewis'ui, angliakasių prezidentui, bylą. Kaltinamas jis yra teismo paniekinimu, kadangi neatšaukė padaryto pareiškimo, kad su lap. 21 d. pradžia padarytas su valdžia kontraktas nebegalioja. Tada buvo įsakęs padaryti federalis teisėjas T. Alan Goldsborough. Teisėjo įsakymas lyginosi draudimui streiką skelbti.

Kadangi John L. Lewis teisėjo įsakymo nepaisė, tai valdžia pareikalavo, kad jis būtų teisiamas už teismo paniekinimą.

Pirmadienį, 10 val. ryto, John L. Lewis turės stoti prieš teisėją Goldsborough ir pasiaiškinti, kodėl jis neturi būti nuhaustas už teismo paniekinimą. Jei jis bus rastas kaltas (vadinasi, neįrodys, kad teismo nepaniekino), tai tuo atveju jam bus paskirta bausmė.

ANGLIAKASIŲ STREIKAS PRASIDĖJO

Darbą metė 400,000 angliakasiai; prie jų prisidėjo ir 8,000 kietųjų anglių angliakasiai

WASHINGTON, lap. 21 d. — Angliakasių streikas prasidėjo. Ir šį kartą jie pasiliko ištikimi išgyvenusiems tradicijai "neturime kontrakto, nedirbame." Kadangi jų vadas John L. Lewis nusprendė, jog su valdžia padarytas kontraktas nuo lapkričio 21 d. negalioja, tai jie su jo patvarkymu sutiko, nežiūrint federalio teismo išduoto draudimo.

Angliakasiai John L. Lewis žodis yra svarbesnis, negu teismo patvarkymas. 400,000 disciplinuotų angliakasių, dirbančių minkštųjų anglių kasyklose, lap. 21 d. nebegrižo į darbą. Prie jų prisidėjo 8,000 kietųjų anglių angliakasiai.

Kaip ilgai angliakasiai galės streikuoti

WASHINGTON, lap. 21 d. — Vadinamieji ekspertai bando atspėti, kaip ilgai galės angliakasiai streikuoti. Sutinka jie tik viename klause, kad angliakasiai neturi sutaupe kiek didesnių atsargų, nežiūrint to, kad uždirba jie neblogai. Angliakasio savaitinis uždarbis, jei dirba jis 52 valandas, lyginasi \$75.25.

Vieni ekspertai mano, kad streikas gali gana greit užsibaigti, juo labiau, kad daugumas valstijų jau pasisakė prieš mokėjimą nedarbo pašalpos streikuojantiems angliakasiams. Kiti laikosi tos nuomonės, kad angliakasiai yra sutaupe nemažai maisto atsargas ir todėl gali ilgoką laiką gyventi be pajamų. Pavyzdžiui, pavasarį streikas nutisė 59 dienas, tačiau angliakasiai nebuvo labai suvarginti.

Dar reikia pažymėti, kad angliakasių unija turi ir specialų fondą iš \$13,500,000. Tie pinigai gali būti naudojami angliakasiams šelpti. Vienok tas fondas greit ištuštėtų, jei reikėtų šelpti 400,000 angliakasių.

Reikalauja pašalinti unijos vadus

MILWAUKEE, Wis. lap. 20 d. — Eiliniai CIO automobilių unijos lokalo 248 nariai pradėjo kelti maištą prieš savo vadus. Penki tūkstančiai kortų paskleista tarp unijos narių, kad jie jas pasirašytų. Pasirašęs kortelę automatiškai užgimra petiją, kuri reikalauja,

kad lokalo vadai būtų pašalinti.

Dalykas tokis, kad 248 lokalo nariai dirbo Allis-Chalmers kompanijoje. Unijos vadai išvedė darbininkus į streiką bandžio 30 d. Streikas dar iššandien tebesitęsia, nors jau kai kurie darbininkai pradėjo dirbti.

Kaip atrodo, mažai tėra vilties streiką laimėti, todėl streikininkai ir pradeda nerimti bei reikalauti vadovybės pašalinimo.

Illinois angliakasiai negali tikėtis pašalpos

SPRINGFIELD, Ill. lap. 21 d. — Valstijos nedarbo departamentas paskelbė, jog į streiką išėję angliakasiai negali tikėtis nedarbo pašalpos. Toji pašalpa mokama tik tuo atveju, kai kasyklos užsidaro dėl darymo reikalingo remonto, o ne dėl streiko.

Nori \$10,000,000 fondo streikams vesti

ATLANTIC CITY, N. J., lap. 21 d. — Walter Reuther, automobilių pramonės unijų prezidentas, pasiūlė sudaryti fondą iš dešimt ar dvylikos milijonų dolerių. Tas fondas būtų naudojamas streiko atveju.

Spėjama, kad netrukus automobilių pramonėje ir vėl gali prasidėti streikai.

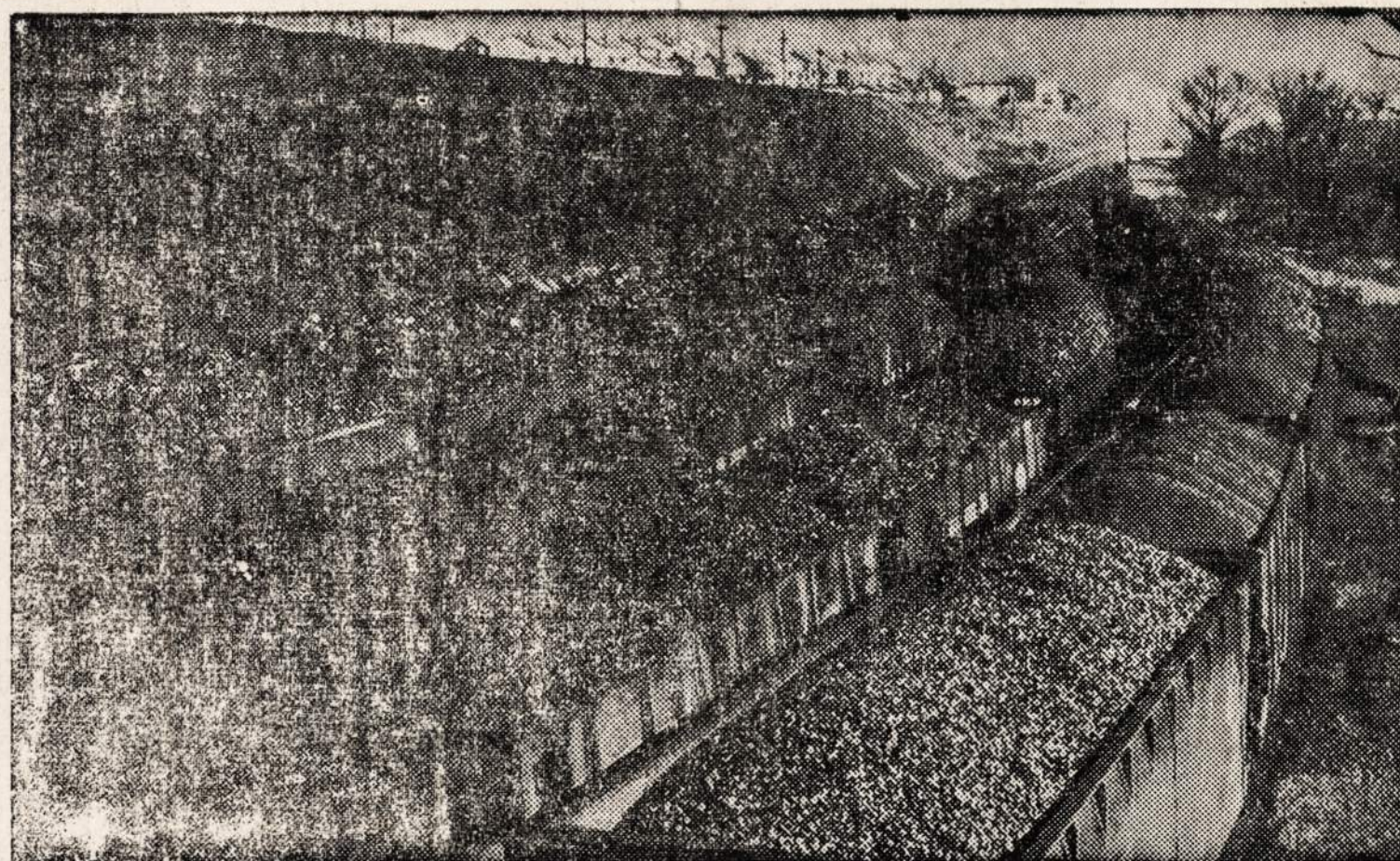
Suėmė nacių teroristus

STUTTGART, Vokietija, lap. 20 d. — Jungtinių Valstijų armijos tyrinėtojai paskelbė, kad pagaliau pasisekė sunaikinti nacių teroristų organizaciją, kuri buvo išvysčiusi pogrindžio judėjimą. Sumiti tapo 16 SS narių. Tai buvusieji smogikai.

Ta nacių pogrindžio organizacija buvo pradėjusi teroristinius veiksmus: keliose vietose ji buvo padėjusi bombas, kurios eksplodavo.

Tūkstančiai japonų neturi namų

TOKYO, Japonija, lap. 20 d. — Vien tik Tokyo mieste yra 220,000 benamių žmonių. Žiemą jie turės praleisti urvuose ir kitokiose landynėse.

LIBRARY, PA. — Paskutinis anglies kroviny išvežamas iš Pittsburgh Con-solidated Coal kasyklos

Vokiečių jaunuoliai protestuoja

BERLYNAS, lap. 20 d. — Komunistų dominuojama Berlyno valdžia siūlo, kad visi jaunuoliai iki 25 metų turi vienus metus išbūti vedinamojo darbo stovyklose. Prieš tą sumanymą griežtai pasisakė jaunimo organizacijos.

Dviratininkas pašovė admirolą

MILANAS, Italija, lap. 20 d. — Pravažiuojantis dviratininkas paleido tris šūvius į admirolą Angelo Jachino. Pasikėsinimas įvyko prie Maggiore ežero.

Stebisi anglų ryžtingumu

LONDONAS, lap. 20 d. — Sen. Wherry yra pasimojęs patirti, kas pasinaudoja tuo maištu, kurį Amerika siunčia į Europą. Todėl jis pasileido į kelionę po visą Europą. Anglija buvo jo pirmas sustojimas. Jis ten praleido kelias dienas.

Anglijos žmonių ryžtingumu jis yra nustebintas. Žmonės kenčia visokius trūkumus, bet nesiskundžia. Jie tvirtai yra nusistatę sunkiai dirbti ir aukotis, kol krašto ekonominis gyvenimas bus sutvarkytas.

Iš Anglijos sen. Wherry vyks į kontinentą ir bandys aplankyti tas valstybes, kurios yra sovietų įtakojė.

Automobiliai su penkiomis padangomis

WASHINGTON, lap. 20 d. — Pradedant su gruodžio 16 d. nauji automobiliai turės penkias padangas. Vadinasi, vieną atsarginę. Iki šiol vis dar veikia karo patvarkymas, kuris draudė parduoti naujus automobilius su penkiomis padangomis (tajerais).

Padidins cukraus dalinius

MIAMI, lap. 21 d. — James H. Marshall, agrikultūros departamento cukraus skyriaus direktorius, padarė pareiškimą, kad sekamais metais numatoma padidinti cukraus davini. Kiekvienas asmuo gaus penkis svarus daugiau cukraus, negu šiais metais.

Amerika ir Anglija susitarė dėl Vokietijos zonų

NEW YORK, lap. 21 d. — Lt. Gen. Lucius D. Clay, J. V. militarinis okupuotos Vokietijos zonos valdytojas, paskelbė, kad Amerika faktiškai susitarė su Anglija dėl sujungimo Vokietijoje zonų, kurias jos yra okupavusios. Zonų sujungimas nebus politinis, bet tik ekonominio pobūdžio. O tai reiškia, kad bus bandoma bendrai tvdyti zonų ekonominį gyvenimą sutvarkyti.

Amerikai Vokietijos okupavimas per metus atsieina \$200,000,000, o Anglijai gal dvigubai daugiau. Numatoma, kad po zonų sujungimo išlaidos per metus sieks vieną bilijoną dolerių. Vadinasi, jos padidės. Bet užtai numatoma, kad tose zonos vokiečių ekonominis gyvenimas bus žymiai pagerintas.

Rusijai ir Francūzijai irgi buvo pasiūlyta prisidėti prie sudarymo ekonominio vieneto iš visų okupuotų zonų, tačiau jos vis dar delsia.

Prašo dienos uždarbio

LAKE SUCCESS, N. Y., lap. 20 d. — Jungtinių Tautų posėdyje Norvegijos atstovas pasiūlė, kad darbininkai aukotų dienos uždarbį alkaniesiems maitinti. Jei visų valstybių, kurios priklauso J. T. organizacijai, darbininkai vienos dienos uždarbį aukotų, tai susidarytų \$750,000,000.

Traukia tieson nacių daktarus

NIURENBERGAS, Vokietija, lap. 21 d. — Dr. Karl Brandt ir kiti 22 nacių daktarai yra traukiami atsakomybėn. Jie yra kaltinami tuo, kad koncentracijos stovyklose darė eksperimentus, dėl kurių tūkstančiai žmonių žuvo.

Tarp traukiamų atsakomybėn daktarų yra ir viena moteris. Gi Dr. Karl Brandt buvo privatus Hitlerio gydytojas.

Šalčiau; temperatūra nukris iki 28 laipsnių.
Saulė teka — 6:48; leidžiasi — 4:25.

Rusai neisileis laikraštininkų

BERLYNAS, lap. 21 d. — Sovietų maršalas V. Sokolovskis pranešė gen. Joseph T. McNarney, kad iki sausio 1 d. Amerikos laikraštininkai nebus įleidžiami į rusų zoną. Girdi, tai daroma dėl transportacijos sunkumų, nes dabar prasidėjusi sovietų kariuomenės demobilizacija.

Fotografuoja žemę iš 65 mylių aukštumos

WHITE SANDS, N. M., lap. 21 d. — Su pagalba raketos ir naujai išrasto fotografinio aparato armijos pareigūnams pasisekė nufotografuoti žemę iš 65 mylių aukštumos. Fotografinis aparatas buvo pritaisytas prie vokiečių išrastos V-2 raketos ir paleistas į viršų. Kai pasiekė 65 mylių aukštumą, aparatas padarė žemės nuotrauką.

Graikai sunaikino sukilėlius

LONDONAS, lap. 21 d. — Čia gautas pranešimas iš Atėnų, kuris skelbia, kad graikų kariuomenė baigia naikinti sukilėlius Tzema srityje, kuri randasi prie Jugoslavijos sienos. Toji sritis yra kalnuota ir miškas apaugusi.

Filipinai gaus iš Amerikos 83 karškus laivus

MANILA, lap. 21 d. — Filipinų valdžia oficialiai paskelbė, kad 83 Amerikos karškieji laivai teks Filipinų respublikai. Tai sudarys lyg ir branduoli būsiamam Filipinų laivynui.

WUREZBURGO STOVYKLOS KRONIKA

— Spalio mėnesį stovykla turėjo daug meninių pasirodymų. Buvo atvykęs gastrolių Augsburg dramos teatras (profesionalinis), kuris statė "Pirmąjį skambutį" ir "Vincas Kudirką"; Hanau "Atžalyno" teatras (mėgėjų) statė "Princesę Turandot". Iš Blombergo atvykę solistai (prof. VI. Jakubėnas, Motiekaitienė, Kalvaitytė, Kovelis ir Velbasis) davė koncertą.

IS LIETUVIŲ GYVENIMO VOKIETIJOJE

TARPTAUTINIS R. KRYŽIUS DOMISI MŪSŲ RK VEIKLA

TUEBINGENAS. — Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus vadovybė Ženevoje atsiuntė mūsų Raud. Kryžiui pageidavimą plačiau patirti apie Liet. Raud. Kryžiaus veiklą lietuvių tremtinių šelpime. Žinių apie LRK šalpos darbą Tarpt. Raud. Kryžiaus direktorius yra gavęs iš savo delegatų, tačiau iš jų negalima susidaryti pilną vaizdą apie LRK veiklą. Šia proga tenka priminti, kad ir Amerikos Raud. Kryžius domisi LRK darbu ir jį pozityviai vertina.

LIKVIDUOJA WIESBADENO DP STOVYKLĄ

WIESBADENAS. — Atitinkamų įstaigų patvarkymu Wiesbadeno DP stovykla pradeda likviduoti ir jos gyventojai iškeliama į kitas vietas. Spalio 21 d. pradėta iškelti lenkai, o vėliau bus perkeltami lietuviai, latviai, estai ir kitos tautybės. Stovyklos pastatus perims kariuomenė. Pabaltiečių komitetai UNRRA vadovybei įteikė memorandumą, prašydami šią stovyklą neardyti ir palikti pabaltiečių joje ir toliau gyventi, nes kaip tik pabaltiečių pastan-

gomis ši stovykla buvo atstatyta, sutvarkyta ir įgavo dabartinį veidą. Iškelti iš jos pabaltiečius, būtų padaroma didelė skriauda ne vien materialiniu, bet ir moraliniu atžvilgiu. Memorandumas paprašytas perduoti aukštesnėm įstaigom.

PABALTIEČIAI NIEKUR NETINKA...

Maskvos "Pravda", ryšium su dideliu skaičium kandidatų į Kompartiją atsiradimu, rašo, kad tenka priimti tik tuos, kurie geriau pasireiškia. Ypatinai kruopšti atranka turi būti Pabaltijo valstybėse ir užimtoje srityse.

DP MAISTO DAVINĮ IS DALIES PAKEIS VIETINIŲ

Estų "Eesti Post" praneša, kad estų stovykloje Geislingene artimiausiu laiku numatoma pakeisti DP mityboje. Vieton ikišiolinių importuotų produktų iš dalies duosią vietinės gamybos produktus, taip pat vieton mėsos konservų duos šviežios mėsos. Kalorijų kiekį pakeisti kol kas nenumatoma. Panašios pakeitimo numatoma ir kituose stovyklose ameriekių zonoje.

MILŽINIŠKA VERGŲ STOVYKLA SIBIRE

150,000 lietuvių, latvių, estų, totorių ir ukrainiečių badmiriauja ir kasa anglį

STOCKHOLM, Švedija, lap. 21 d. — Šiaurinėje Sibiro dalyje, kur baigiasi Uralų kalnai, randasi milžiniška koncentracijos stovykla. Toji sritis yra žinoma kaip Vorkuta.

Pro geležinę uždangą pasisakė prasukti keliems laisvams, kuriuose aprašomas kiaušius, siaubingas ir nežmoniškas gyvenimas Vorkutos srities koncentracijos stovykloje.

1940 m. Vorkuta buvo beveik negyvenama vieta. Bet kai pasirodė, jog ten 5,000 ketviršinių mylių plote randasi anglis, tai, kaip bematant, išdygo 38 kasyklos. Tuoj buvo įsteigta koncentracijos stovykla, į kurią pradėta gabenti lietuviai, latviai, estai, totoriai ir ukrainiečiai. Tų vergų per trumpą laiką buvo suvežta 150,000 su viršum.

Jie kasa anglį pramonei, kuri yra sukoncentruota prie Uralų kalnų, būtent, Sverdlovskė ir Magnitogorske.

Praeitą vasarą buvo baigiamos naujos anglies stovyklos, — 16 iš viso. Tokiu būdu Vorkutos tremtinių koolnija gal yra viena didžiausių Sibire.

Gyvenimo sąlygos yra tiesiog siaubingos. Šaltis neapsakomai. Nuolat pučia šaltas, žvarbus vėjas. Žiemos metu per keturis mėnesius viešpatauja naktis.

Prie kiekvienos kasyklos yra įsteigta bendruomenė, susidedanti maždaug iš 4,000 asmenų. Viena bendruomenė nuo kitos yra atskirta spygliuotomis vielomis ir giliais grioviais. Tremtiniai gyvena mediniuose barakuose. Miega su siuvinioje į savo drabužius, kadangi antklodžių negauna.

Toji Sibiro dalis yra labai sausa, todėl vandenį tenka atgabenti traukiniais. Asmeniui skiriama tik trys pintės vandens per dieną, o duonos — 600 gramų.

Mirtingumas yra tiesiog pasakiškas, — per metus miršta 40 nuošimčių visų tremtinių. Kai vieni miršta, kiti atgabunami į jų vietą. Faktiškai atgabenama daugiau, negu miršta.

Laikomi vergų padėtyje, tremtiniai susmunka ir morališkai. Palestinyvė yra labai prasiplatinusi, — moterys prasiplato už duonos gabalą.

Vėliausios Naujienos

- West Virginijos kasyklose jau įvyko kruvinas susirėmimas, — du angliakasiai pašauti.
- Armijos pareigūnai skelbia, kad baigiamas gaminti raketinis lėktuvas, kuriuo bus galima skristi 700 mylių per valandą.
- Bevin įnešė rezoliuciją, kad valstybės paskelbtų, taip sakant, ginkluotų jėgų inventorių, būtent, kiek turi kariuomenės namie ir kiek užsienyje. Tai svarbu, pareiškė jis, nes Hitleris užsienyje ginkluotų jėgų neturėjo, bet tai nesulaikė jo nuo sukūrimo galingos karo mašinos.
- Philip Murray CIO konvencijoje pasakė labai taikingą kalbą, pareiškdamas, kad unijos taktiku būdu, be streikų, nori nesusiipratimus ir ginčus spręsti.
- New Yorko biržoje dėl prasidėjusios angliakasių streiko smarkiai nukrito vertybės popierių (šėrų) vertė.
- Minnesota ir Iowa valstijoje prasidėjo puseitini šalčiai.
- Prieš Kalėdas amerikiečiai paleis Vokietijoje 4,000 vokiečių iš kalėjimų. Tai bus jiems kalėdinė dovana.

MOTERU SKYRIUS

WOMEN'S SECTION

ISTEIGTAS MARIJOS JURGELIONIENES

REDAGUOJA: NORA M. GUGIS

SVEIKINIMAI TORONTO 'DAINOS' GRUPEI

RENGIAMAS SUKAKTIES MINĖJIMAS

Ona Indrelienė, sekretorė

PENKI METAI DARBUOTĖS

Šiomis dienomis sukaks penki metai kai Toronto lietuvių veikėjos įsteigė draugijėlę vardu "Daina". Nors pradžia jų darbo buvo susijusi tik su Raudonojo Kryžiaus veikla, tačiau laikui bėgant ši grupė ėmėsi vis daugiau naudingų darbų atlikti. Todėl nors "Dainos" grupės veiklos laikotarpis yra dar palyginamai jaunas, bet jų visuomeninei darbai yra skaitlingi ir neša svarbos bei gero žmonių.

SALPA TREMTINIAMS

Be visų kitų gražių darbų, kuriuos "Dainos" grupė yra savo veikloje atlikusi, vienas iš svarbiausių yra jų dažnai teikiama visokeriopa pagalba nuo laro nukentėjusiems lietuviams ištrenimui. Ši jų gailėstingoji pagalba yra lyg motinos švelnioji ranka, kuri gydo žaizdas, neša šilumą paguodos, teikia jiems padrąsinimo ir vilties, kad žmoniškumo jausmai ne vienoje žuvę, kad tiesa turės pergalėti jėgą...

SVEIKINIMAI

"Dainos" grupės reikšmingos sukakties proga nuosirdžiai sveikinu jus, brangiosios draugės. Sveikinu jus už pasisventinimą dirbti tiek labdaros, tiek kultūros bei savo tautos gerovei.

Man yra ypatingai džiugu žinant, kad ir jūsų jaunutės dukrelės yra "Dainos" narės, kartu dalyvauja, mokinosi iš jūsų gražios, darbuotės ir prisideda prie įvykdinimo visų jūsų kilniųjų darbų.

Linkiu, kad mūsų "Dainos" darbai skambėtų arti ir toli ir būtų inspiracija kitoms lietuvių tėms dėti daugiau pastangų lietuvių visuomeninei veiklai, ypatingai šalpos darbams.

MARIA YOKUBYNIENĖ

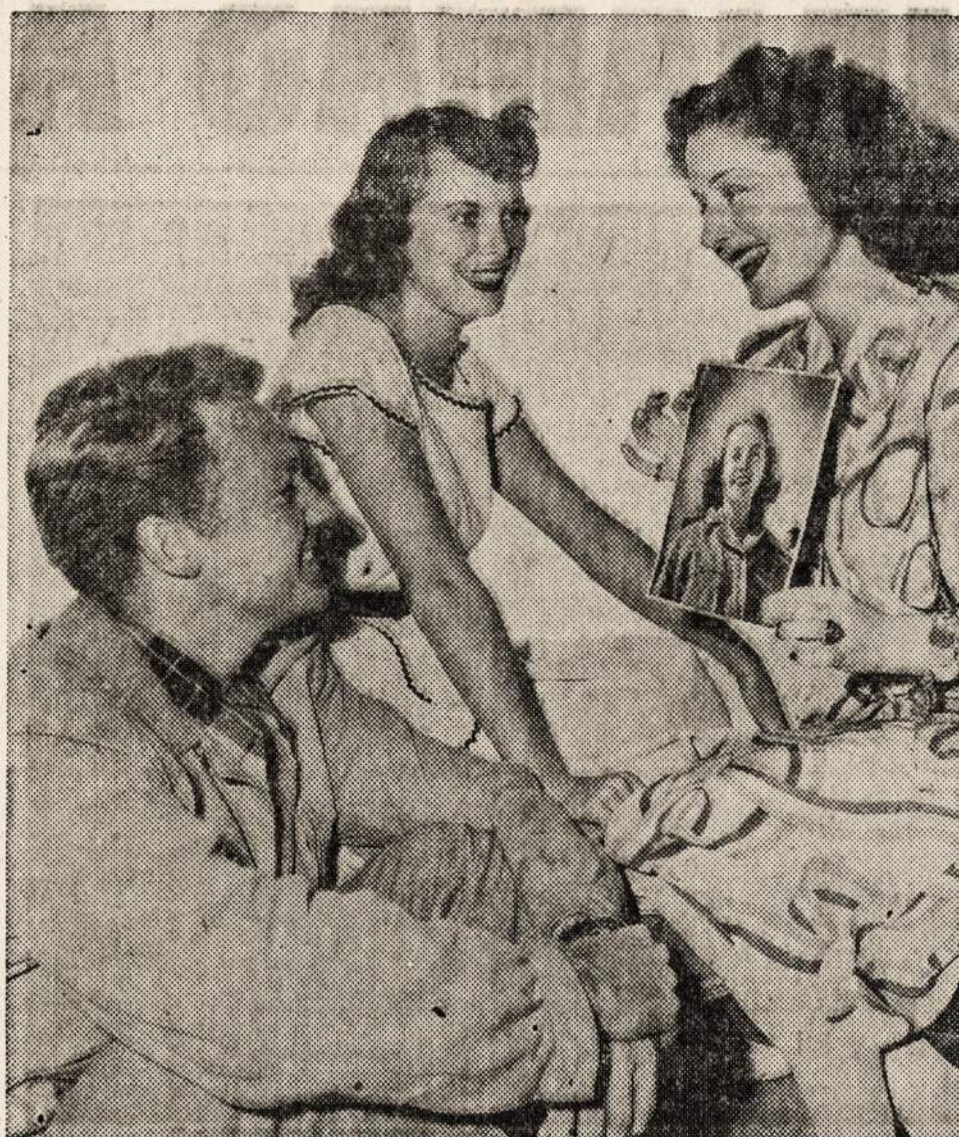
Šiam Moterų Skyriui yra ypatingai malonu ir garbė, kad skyriaus nuolatinės nepažinomos ir gerbiamos bendradarbės Maria F. Yokubynienė ir Ona Indrelienė yra "Dainos" prezidentė ir sekretorė, ir mūsų geroji draugė ir rėmėja Zosė Užemecienė yra išdėstiusi. Kita brangi ir įgyti išpuodžiai ilgai, pasilik mintyse ty lietuvių, kurie kreipia dėmesį į Amerikoje gimusių lietuvių jaunimo veiklą, kad palaikytų lietuvių kalbą, lietuvių dainas gyvas.

Jaučiau itin dėkingą jausmą jėgusi didžiojo Chicago Lietuvių Auditorijon praeito sekmadienio vakarą ir pamičius ją kupiną gražios publikos. Vis dar daugiau rinkosi, taip kad pristigo sėdynių ir gan daug turėjo stovėti per išsila programą.

Ilgiausių metų "Dainos" grupė!

Nora G.

Cinderella And The Magic Smile

NORMA SHEARER shows Van Johnson the photograph, taken from a family album, that drew her attention to Janet Leigh, nineteen-year-old Californian who had never acted before in her life. Miss Shearer's recommendation resulted in a screen test, and a lead role for Janet opposite Van Johnson in M-G-M's "The Romance of Rosy Ridge."

720

MUZIKOS ŽINIOS

Veda Nora

BIRUTĖS CHORAS IŠKILMINGAI ATIDARĖ 40-tąjį SAVO SEZONĄ

Birutės Choro 40-tojo sezono atidarymas atėjo ir praėjo visai įdomiai ir įspūdingai. Todėl ir įgyti išpuodžiai ilgai, pasilik mintyse ty lietuvių, kurie kreipia dėmesį į Amerikoje gimusių lietuvių jaunimo veiklą, kad palaikytų lietuvių kalbą, lietuvių dainas gyvas.

Jaučiau itin dėkingą jausmą jėgusi didžiojo Chicago Lietuvių Auditorijon praeito sekmadienio vakarą ir pamičius ją kupiną gražios publikos. Vis dar daugiau rinkosi, taip kad pristigo sėdynių ir gan daug turėjo stovėti per išsila programą.

ČIGONAI

Tik kelioms minutėms po šeštos valandos Birutės muzika-

pė, vadovaujant O. Piežienai. Bus dainos, lietuviški šokiai ir linksmas veikalelis — komedija. Programoje dalyvauja 19 mergaičių.

Piniginė įžanga ir tą vakarą nebus imama. Bet prašome, kad ateinant atneštumėte kenuoto maisto, mūilo arba maistui reikmenų. Nors ir bilė koks maistas geras, tačiau būtų pageidaujama maistui gėsenis, kaip tai kenuota mėsos, žuvies, taukai, kondensuotas pienas, pieno milteliai ir t. t., kas gali ilgiau išsilaikyti.

Visą tą aukodami, jauskitės, kad duodate Kalėdų dovaną vargšui savo tautiečiui. Čia tai ir bus proga, pasireikšti kilniajai Kalėdų dvasiai. Visos tos tamstų dovanos tuojau bus pasiųstos į New Yorką, iš ten — per Atlantą — į tremtinių stovyklas.

BALF Chicago Apskrities vardui, dėkoju Tamstoms visiems, kurie lyg šiol rėmėte šalpos darbą. O taip pat kviečiu ir kartu prašau visus atsilaikyti į šį gruodžio pirmos dienos vakarą. Ten netik gražiai praleisite laiką, bet ir paremsite kilnų tikslą.

Ačiū poniai Barcus už suteiktą progą savo radio valandėje tarti žodį šiuo svarbiu reikalu.

lis direktorius Jonas Byanskas užėmė savo vietą priekyje orkestro ir pasigirdo šimkaus muzikalės tragedijos "Čigonai" įžanginė muzika. Palengvūčiai pakilo uždanga. Pasirodė pagirys apsigyvenęs čigonų būrys. Tarp jų dainų ir šokių, tarp meilės, abejonių ir keršto vystėsi jų gyvenimo paveikslas, kuris turėjo tragišką pabaigą.

Principalse vyrų rolėse buvo tokie patys dainininkai ir vaidintojai kaip Whitney Tarutis (Roto) ir Antanas Kaminskas (Orijo). Jiedu visomet yra tikri savo rolėse, tiek dainavimu, tiek vaidybos atžvilgiu. Aldona Gulbinaitė, Birutės buvusi pirmininkė ir energinga veikėja, senos čigonės Karinos rolė atliko rūpestingai, švelniai sudainuodama tą populiarų "Lopšinę". Už tai ją apdovanojo bukiečių gražių raudonų rožių. Pirmą kartą teko matyti dainininką Juozą Gudą vaidinant. Čigonos jis buvo grafas Garija.

Žinoma, "Čigonų" žvaigždė buvo Aldona Barcus, Eros rolėje. Tai buvo Aldonos debiutas kaip vaidintojos, ir tenka pasakyti, kad ji turi tam nemažai talento ir gabumo. Jos turtingas balsas puikiai atsakė šimkaus nelengviems reikalavimams ir tikrai puikiai skambėjo žodžiu, Aldona pasižymėjo šiam spektaklyje taip, kad jos tolesni pasirodymai scenoje bus tikrai laukiami įvykiai. Nuosirdūs sveikinimai, Aldona!

Šokėja Josephine Aleksa įvairino sceną įnešdama efektingos spalvos. Suprantama, kad visos operetės tai buvo Birutės Choras, čigonai, čigonės. Jeigu ne koncertinė dalis programos, sakytų, kad "Čigonuos" choras per mažai progos turėjo pasirodyti savo harmoningų dainavimu. Už operetės muzikali prirėmimą kreditas priklauso gerb. Jonui Byanskui, o už režisūrą visų mylimai artistei-dainininkei Genovaitėi Giedraitienėi. Visuomet galima tikėtis gražių pasididžiavimų, kuomet šie du menininkai kartu dirba.

Suprantama, kad visos operetės tai buvo Birutės Choras, čigonai, čigonės. Jeigu ne koncertinė dalis programos, sakytų, kad "Čigonuos" choras per mažai progos turėjo pasirodyti savo harmoningų dainavimu. Už operetės muzikali prirėmimą kreditas priklauso gerb. Jonui Byanskui, o už režisūrą visų mylimai artistei-dainininkei Genovaitėi Giedraitienėi. Visuomet galima tikėtis gražių pasididžiavimų, kuomet šie du menininkai kartu dirba.

Suprantama, kad visos operetės tai buvo Birutės Choras, čigonai, čigonės. Jeigu ne koncertinė dalis programos, sakytų, kad "Čigonuos" choras per mažai progos turėjo pasirodyti savo harmoningų dainavimu. Už operetės muzikali prirėmimą kreditas priklauso gerb. Jonui Byanskui, o už režisūrą visų mylimai artistei-dainininkei Genovaitėi Giedraitienėi. Visuomet galima tikėtis gražių pasididžiavimų, kuomet šie du menininkai kartu dirba.

Suprantama, kad visos operetės tai buvo Birutės Choras, čigonai, čigonės. Jeigu ne koncertinė dalis programos, sakytų, kad "Čigonuos" choras per mažai progos turėjo pasirodyti savo harmoningų dainavimu. Už operetės muzikali prirėmimą kreditas priklauso gerb. Jonui Byanskui, o už režisūrą visų mylimai artistei-dainininkei Genovaitėi Giedraitienėi. Visuomet galima tikėtis gražių pasididžiavimų, kuomet šie du menininkai kartu dirba.

Sincerely Judy

JUDY GARLAND is sitting on top of the world these days, with her colorful new role in M-G-M's "Till the Clouds Roll By," a musical life of Jerome Kern. Judy will play Marilyn Miller—who has long been her idol.

nustebinta jos pasirodymu šioj programoj. Genovaitė yra daug nuprogresavus savo studijose. Gražiam stiliuje ir su nemaža gracija ji išpildė tris skirtingo tipo šokius. Karšti aplovismen-tai lydėjo jauną šokėją ir jai buvo įteikta du bukiečiai gelelių.

Koncerto solistės dainininkės buvo dvi birutietės Anna Kuzma ir Helen Vespenderaitė-Matthews, abi sopranai. Juodvi nuosirdžiai išpildė po grupę dainų. Publika jas maloniai priėmė.

Programos viešnia artistė buvo smuikininkė Lulu Raben-Micevičienė. Kaip iš profesionalės artistės, aišku, daugiau ir reikalaujama. Bet visus tuos reikalavimus, p-a Micevičienė išpildė grieždama technškai kompiutuotus Kreislerio ir Wienawskio kūrinus. Turėjo ji pildyti dar numerį virš programos, — būdama toki puiki artistė, kokia Lulu Raben-Micevičienė yra, ji mieliai išpildė publikos reikalavimą.

Ir taip atėjom prie tos iškilmingos pabaigos, kurioje pasirodė mūsų laukiamasis Birutės Choras.

Su pačia pirmąja daina, šimkaus "Įžanga", choras pasireiškė pilnam gražume. Lygsvara balsų, aiški dikiija, švelni harmonija, muzikos įvertinimas. Ne be reikalo todėl su kiekviena sekama numeriu, Meno Daina, Tallat — Kelpsa; Morning — Speaks; Oi Berneli Vienturi — Andrusis; ištrauka iš operos "Faust" — Gounod; Patekėk, Aušrine — Kačanausko, kurioje solistas buvo Antanas Kaminskas, ir Kiek Linksmų Dainų — Strauss, kai kurie numeriai pildyti su orkestro akompanimentu, klausytojai rodė vis daugiau entuziastiskų priėmimo aplovismen-tų.

Publika rodė reikšmingą nuosirdžią padėką, tiems Amerikoje gimusiems jaunuoilams, kurie įrodė, kad jie tikrai pasisventę testai garbingąjį Birutės Choro darbą tolyn. Šie jaunuoliai parodė taipgi, kad jie įvertina lietuvių dainas ir yra įvaliifikuoti jas gražiai perduoti kiti malonumui.

Aišku, kad publika karščiausiai aplovismentais dėkojo Birutės gerbiamaei vedėjui muzikui Jonui Byanskui už jo nenuilstantį darbavimąsi vedime Birutės Choro per tuos penkiolika metų, jo nuopelnai muzikos ir dainos srityje yra brangūs ir skaitlingi.

PAGERBĖ NARIUS, BUVUSIUS KAREIVIUS

Birutė jaučiasi laiminga, kad jos nariai buvę JAV tarnyboj visi sveiki sugrįžo namo. Ir sugrįžę šie jaunuoliai buvo patys pirmieji pradėti choro atgaivinti scenoje, buvau maloniai

VIEŠNIA MENININKĖ G. GUDAUSKIENĖ

DALYVAUS TORONTO "DAINOS" JUBILIEJINĖJ PROGRAMOJ

Rašo NORA GUGIENĖ

Giedra Gudauskienė

Tarėjus progos ir malonumo kiek nors arčiau pažinti neseniai iš Europos, kartu su savo vyrų Dr. Juozu Gudausku, atvykusią jaunąją Giedrą Gudauskienę, džiaugiuos, kad torontiečiai irgi turės laimės pasigėrėti šia simpatinga lietuvaite ir gabilia menininke.

Todėl noriu supažindinti torontiečius nors trumpais bruožais su jų būsimąja viešnia ir jos veikla "už jūrių marių," kaip skamba jos dėdės kompozitoriaus Banaicio parašytas ir dažnai Chicagos koncertuose dainuojamas kūrinys.

Nors tikrenybėje visi lietuvių dainos ir muzikos mėgėjai, bet ne visi turėjo progos augti menininkų šeimoj, bei laimės savo prigimtą talentą tobulinti.

Tokioj tai atmosferoj augo ir mokėsi Giedra Nasvytytė-Gudauskienė. Kaip jau minėjau, jos dėdė yra gerai žinomas kompozitorius Banaitis. Giedros viena sesutė buvo Lietuvos operos artistė-dainininkė, antroji yra šokėja, baletu mokytoja. Lietuvoje ji turėjo savo mokyklą, kurią lankė net 300 mokinių.

Nuo pat jauniasių dienų Giedra mokėsi piano muzikos. Vėliau ji studijavo Kauno konservatorijoj ir dažnai koncertavo. Ji buvo Lietuvos Valstybės radiofono artistų sąsate ir metus skambino filharmonijoj. Karo metu gyvendama Vokietijoj ištėmė, p-a Gudauskienė

birutiečiai brangina ir už tai juos pagerbė sekmadienio programoj. Rašytoja šių žodžių ta proga turėjo garbės tarti kelis žodžius ir Birutės darbščioji Akvilina Mačiukaitė įteikė dovanėles sekamiems: Tech. Sgt. Raymond Pratt, Birutės prezidentas; Staff Sgt. Mary Barnett, kuri yra nepaaimoma Birutės darbuotoja; Staff Sgt. Edward Norbut; Staff Sgt. Ben Norbut; Sgt. Andrew Gillis; Sgt. Al. Kubilius; Sgt. Felix Mikaitis; Sgt. Walter Pratt; Cpl. Chet Rogers; Cpl. Leonard Povilaitis; Lance Cpl. Winifred Kubilius (Britų Kor.) ir Pfc. Lydail Norbut.

Po šių ceremonijų visas ansamblis, choras, solistai, orkestras kartu su publika sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnų ir tuo baigėsi Birutės Choro 40-tojo metinio sezono atidarymas.

Buvo labai malonu matyti tiek daug iš senųjų birutiečių ir ilgamečių rėmėjų, kaip ir tiek daug reprezentatyvės publikos. Viso vakaro nuotaika buvo labai draugiška. Be abejo, kad Birutė įsigijo daug naujų draugų, kurie kartu su jos senaisiais prieteliais remia šią jaunųjų veiklą toliau, tuo prisidurdami jiems drąsos dar didesniems darbams ateityje.

Viena paskutinė mintis prieš baigiant. Atsiminkime, kad dainos nieko daugiau iš mūsų nereikalauja, kaip kad būti išklautos. Klausykime jų kada ir kur tik galime.

Stripe-Tease

FRANCES GIFFORD'S new blouse only helps to show what nice lines Frances has. And speaking of lines — Frances says she will speak the best lines in her movie career in M-G-M's "The Arncliffe Affair."

lankė Stuttgarto konservatoriją studijuodama kompoziciją.

Kūryba, matyti, yra jos mylimiausia sritis ir ji turi parašius jau kelis rimtus piano kūrinius. Vienas iš svarbesniųjų yra užvardintas "Vaizdai" ir susideda iš penkių dalių — šokis, Pastorale, Vaidoklės, Mergaitės pievoje ir Audra Baltijoj.

Ši jaunoji lietuvaite yra parašiusi kūrinių ir kitiems instrumentams kaip pavyzdžiui violai "Orientališką melodiją". Amerikoje gyvendama nors visai trumpą laiką, p-a Gudauskienė jau sukūrė kelias dainas, jų tarpe "Rytas" ir "Ar tu gyva?" — žodžiai poeto Brazdžionio — ir ištėmėme parašyti.

Prie visų šių ir kitų gabumų p-a Gudauskienės specialybė yra mokyti vaikų choros. Toje srityje ji nemažai dirbo būdama ištėmėme Vokietijoj.

Ponia Gudauskienė dar pasižymi tuo, kad ji nesitolina nuo lietuvių veiklos čia Amerikoje, bet energingai dalyvauja įvairiose srityse. Nors ji yra užimta savo profesijos darbais, ir, be to dar, pati lanko mokyklą ir kitus mokina, ji randa laiko dalyvauti įvairiose mūsų rengiamose programose. Iki šiol Giedra spėjo pasirodyti ne tik kaip pianistė, kompozitorė ir dainininkė, bet ir nuosekli kalbėtoja. O kasgi iš šio Moterų Skyriaus skaitytojų nepastebėjo jos įdomiai rašytus straipsnius apie lietuvių tautinius draubius. Tai ištikro reta ir pavyzdinga iš Europos atvykusi lietuvaite.

Toronto moterų "Dainos" grupė savo veiklos penkių metų sukakties minėjimo programoj turės tikrai įdomią dalyvą asmenyje p-a Giedros Gudauskienės. Iš anksto galima sakyti, kad Torontiečiai gėrėsis šios jaunos lietuvaiteis artistikais gabumais, pamylės jos simpatinga asmenybė.

Tuo tarpu užtikrinu taipgi, kad ir Giedra patyrus torontiečių nuosirdų priėmimą skaitys tą jos pirmąjį vizitą Torontan prie maloniųjų atminimų pradžios jos gyvenimo šioj laimingoj Amerikoje.

(Tęsinys 3-me pusl.)

SAMIENĖS KALBA IŠ RADIO STOTIES

W. G. E. S.

Gražios ir saulėtos dienos nuskubėjo į šiltus kraštus, lapkritis nuplėšė paskutinius miško lapus: tik voveraitės miškuose bėgioja, krūnų šėnais renka nubirusias gėles ir neša į savo urvus, kad žiemai atėjus turėtų kuo maitintis. Joms čia patogų, jos nieko nebijo, jų niekas negaudo.

Tie gyvenūčiai, perkelti mano mintis į aną pusę Atlantą, į benamių lietuvių gyvenimą. Mūsų tautos tremtiniai, netik kad neturi savo gustėlės namų, neturi šiltesnių rūbų kaip apsisaugoti nuo šalčio, bet jų ir gyvastis nebranginama, niekur nesaugu...

O štai ir žiema čia pat. Su ja ateina žmonijai linksmos Kalėdų šventės. Toms šventėms jau dabar ruošiamasi, didmiesčių gatvės puošiamos vainikais, krautuvijų languose žėria žibučiai, lentynose kraunamos įvairios dovanos, kurias vienikiliems pirk. Mūsų gi tremtiniai, nelaukia brangių dovanų bei papuošalų. Jie ne dėl savo kaltės, kaip elgeta pakely, dailrosi aplink kas iš kur ką priduos, maisto ar rūbų, kad galėtų perkelti žiemą šaltuose barakuose.

Reikia atsiminti ir tai, kad

tremtinių tarpe, randasi daug tūkstančių vaikelių, kurių silpnais kūneliams juo labiau reikalinga maisto ir rūbų. O jie nei iš kur kitur neturi laukti pagalbos, kaip tik iš gėrųjų Amerikos lietuvių.

Krikščioniškas ir kultūrin-gas pasaulis visuomet rūpinosi labdarybe, o ypač didesnių švenčių proga, taigi ypač Kalėdų proga. Matome gatvėse, biznio vietose ir t. t., renkant auksas vargšams. Tad lietuvi, lietuvi, šių šventų Kalėdų proga, prisimink tuos pasauliui nenusikaltusius vargšus—Lietuvos tremtinius. Padaryk jiems linksmesnę valandėlę suteikdamas Kalėdų dovanėlę per Brėdrąjį Amerikos Lietuvių Šalpos Fondą.

Tam tikslui BOLF Chicago Apskrities rengia prieškalėdinį vakarą gruodžio 1 d. 7 val. vakaro, šv. Kryžiaus parap. salėje, Town of Lake. Į tą vakarą atvyks iš New Yorko centro pirmininkas kun. dr. J. Končius, kuris lankėsi Europoje karo zonoje ir kitur. Jis ten aplankė virš 60 lietuvių stovyklų. Tad aišku, kad jis turės mums daug ko pasakyti.

Meninę programos dalį išpildys sodaliečių mergaičių gru-

Moterų Skyrius

VIESNAGĖJE NAUJOJE ANGLIJOJE

S. L. A. 44-tas SEIMAS

Rašo Maria F. Yokūbyniene

(Tęsinys)

Taigi dr. P. Vileišiui ir ponai namo parvykus netrukus ir vėl buvom vaišinami. Kai prisimenau, tai ta diena bene buvo įspūdingiausia viešnagėmis, nes nuo ryto 10 val., kada atsisveikinom Taft hotelį ir New Haven — jau kelintuose namuose viešėjom ir visur džiaugėmės naujesniais susitikimais skirtingomis vaisėmis ir apytovomis, tik gal visur radom tas pačias malonias ir geras lietuviškas širdis.

Ir vėl visų mūsų dėmesys buvo atkreiptas į prof. J. Žilinską. Jis pasakojo apie Lietuvos nelaimę laike karo ir abiejų okupacijų. Jam esant daktaranatomu ir profesoriumi Kauno ir vėliau Vilniaus universitetuose, teko tiesioginiai klausyti ir pildyti okupantų įsakymus, k. t. konstatuoti atkastų lavonų žuvimo priežastis ir kartu jausti okupantų mėginimą, jo pasitikėjimu, sekimą ir galop nuo pareigų atleidimą, po kurio buvo aišku, kad bile diena ar naktį galės būti areštuotas ir ištremtas. Dėl to profesorius nutarė pavirsti paprastu keliautoju, pamiršdamas savo pavardę, kilnę ir medicinos laipsnius, kuriuos jis ilgamečiu mokslu, sunkiu darbu ir kitų mokslinimu užsitarnavo. Jis pasileido kelionėn. Destinacija: Vilnius—Vokietija.

—Ejau — sako profesorius nuo kaimo ir kaimą ir už pavalgymą ar nakvybę atlikdavau įvairius darbus, ką tik kam reikėjo padaryti.

Kažkaip nenugirdau, kiek laiko gerb. profesorius truko, kol jis Vokietiją pasiekė, bet turėjo būti gana ilgas, nes foto, kurią po tos kelionės padarė, rodo prof. Žilinską užsigaunus barzdą kaip Martyno Jankaus. Vokietijoje profesorius susirado savo šeimą ir ten pasiliko iki praeito pavasario, kada gavo leidimą vykti į J. Valstybes.

Sekdama gerb. profesorius pasakojimą, vaizdavaus jį diktuojant savo pergyvenimus stenografe, kuri ruošia medžiagą labai įdomiai knygai. Nežinau, ką prof. Žilinskas pasakytų, jeigu perskaitytų šios mano žodžius. Žinau tik, kad jis yra per daug kuklus. Ten bebuvom jant dviejų savaitių laikotarpį, turėjau didelį malonumą girdėti profesorių kalbant net tris kartus. Kiekvieną kartą jo kalba buvo taip artima, suprantama ir širdinga, kad, rodos, imt visiems klausytojams keltis ir jį pabučiuot, kad tuo išreikšti savo širdingiausį pasitenkinimą ir ačiū. Bet vietoj to, pats profesorius, užbaigęs kalbą, padėkodavo visiems, kad jo išklausė, kad suteikė progą pasidailinti jo mintimis apie Lietuvą, apie jos žmonių kančias.

Taip norėčiau surasti bent

gražiausį ir tinkamiausį žodėlį gerb. profesorius turti, bet, tur būt, dar neturime žodžio, kuris būtų pakankamas apibūdinti kilnią asmenybę. Vieną tik žinau, kad nuolat šypsas veidas ir taip stiprios, jaunystės spindinčios akys, niekuomet neišdils iš mano atminties.

Tarkosi matyti spaudoje, kad prof. Žilinskas ir kitose kolonijose kalba, bet visur apvažiūoti neįmanoma, o tokių kilnių minčių ir pergyvenimų neišgirsti kiekvienam lietuviui — būtų nuodėmė, dėl to tai ir būtų pravytų, kad tos brangios mintys būtų įamžintos knygoje, kurią kiekvienas lietuvis, kuriam brangi Lietuva, turėtų progos įsigyti.

Deja, ši vakarą neteko mums pasimotyti su ponu Ksavera Žilinskiene, — ji negalavo ir jau išlėjęs, bet Ritutė Žilinskaitė, 13 metų amžiaus skaisčiaveidė gražuolė, kažkas iš lovos prikelė, aprenę ir atėjo ji žemyn, kad svečiams padėklumuoti. Čia ir vėl neapsakomas įdomumas ir mačionumas. Ritutė tikrai visus mus nuvedė Lietuvos miškan ir parodė jį visame gražume. Ten matėm voveraitę nuo medžio ant medžio šokinėjant ir užkėlę pakrūmėm striksint ir paukštelius čiulbiant. Arba vėl tremtinio vargus ir ilgesį prie tėvynės. Negalėjo Ritutė paslėpti ir gražaus lietuviško išauklėjimo ir turint savo vaikus ar matant kitų čia augant — kaip, rodos, gaila, kaip didi nuostolį turime, kad mūsų vaikai negalėjo būti Lietuvoje išauklėti. Bet kokia gyvenimo ironija taikios tautos, — kuria, stato kultūros rūmus, dailės šventoves, kad jose galėtų auklėti jaunas kartas, jas tobulinti, suteikti joms tikrojo žmogaus, to išminties karaliaus vardą, ir kad jos tam vardu atitiktų; o iš kitur sukiyla nepasotinami barbarai ir, sunaikinę viską, kas pirmiesiems buvo šventa ir gražu, — kuria melagysčių, apgaulės ir bendro despotizmo pasaulį!

Ir štai toki jaunuoliai, kaip Ritutė ir jos vyresnioji sesutė Liucia Stalkevičiūtė, kuri vos 17 metų amžiaus, bet patyrimu ir protavimu lengvai pralenkia ir 20 metų amžiaus, čia augusią jaunuolę — turi atsisaityti nuo visko, kas jiems buvo brangu, miela ir įsiminta ir bėgti, arba būti ištremtais. Pasilikt be pastogės, be reikalingiausių reikmenų ir be tėvynės. Liūdna ir skaudu, bet pasaulio vyriausieji valdovai to veik maityti nenori.

Kažkas išsitaria apie poterių-maldą, k. t. Tėve Mūsų, Sveika Marija ir Tikiu į Dievą Tėvą. Pasirodo, kad tremtinių tarpe atsirado poetų, kurie maldos Dievui pavyzdžiu sukūrė praeikimo maldą Stalinui ir jo visai valiai. Tikrai buvo įdomu klausyti, kai p-lė Liucia tuos „poterius“ atkalbėjo.

Be štai atvyksta ponis Devenienė su vyresniu sūnum ir Konstantinu Klybu — jos globojamu studentu, kurį iš čia kap. P. Gabanauskas turėjo paimti New Yorkan. Vėl iš naujo pasikalbėjimai ir prisiminimai apie Rex'ą. Pasirodo, kad Rex, tai buvo pp. Devenių šuo Lietuvoje, labai ištikimas ir prisirišęs šeimos angelas. Ponia Devenienė išvykstant su šeima Amerikon, Rex buvo paliktas broliui. Supratau, kad broliui išbėgus Vokietijon, šuo iš Lietuvos atskė juos net Vokietijon ir ten visų tremtinių buvo labai mylimas. Petras Babickas net eiles apie Rex'ą sukūrė. Tuojaun buvo poema surašyta ir nutarta, kad niekas taip gerai neįscentizuos, kaip K. Klybas. Tad šis atsisėdo tarpe mūsų ir skaitė, o mes visi tartum matėm Petrą Babicką, besikalbantį su Rex'u ir pavydint jam — šuniui — kilnesnių jausmų nei žmonės kartais turi.

Taip tai susidėjau su naujai atvykusiais iš Europos lietuvių įvairių kurjorų ir nuotykių išgirsti.

Vakaras jau ėjo vėlyn ir mums reikėjo vienims New Yorkan, kitiems Waterburyn ruoštis. Atsisveikinom su visais ir prisotinę akis, mintis ir širdį (ne, ne, neužmiršau ir tos dailės, kur visi skandėtai tilpo, tik jau nesinori vis sakyti ir prisipažinti, kad valgėm, gėrėm ir t. t.) važiuavom patenkinti užsivajoje ir kartais su liūdesiu širdyje.

(Bus daugiau)

ATSIMINIMŲ DIENA

Gilaus liūdesio kupina širdim, nerami ir prislėgta, vos ryti bėkstant, pabudo žulienė.

Aplink visur tebeviešpatavo rami tylė, nebuvu ramu tik žulienės sieloje. Ji jautė, kaip smarkiai plakė jos širdis, tarytum bėsisveržias audringas siutimas kam tai keršyti už suteiktą jai nesiliaujančią ilgę, už tą klaičių ir begalęstingą sugriovimą jos laimingo gyvenimo.

Ore šėlo smarki audra negailingai žarstydamas paskutinius rudens varšomis nudažytus medžių lapus, o apsiniaukęs dangus ankstyvam rytui teikė dar niuresnį vaizdą.

Įbedusi liūdną žvilgsnį į pamišusio dangaus skliautus ji tyliai sau kartojė.

„Negiedras šiandien net ir dangus. Jo žydrasis mėlynės laiko padengę lietingi debesėliai, tarytum slėpdami nuo žiauriosios tikrovės, taip skaudžiai, taip beširdžiai palietusią žmonių. Su tokiu niūriu dangum šiandien išaušo atminimų diena. Diena skirta paminėti karų paliaubas, skirta atminti tuos, kurie žuvo kovose už žmonijos laisvę, už jos geresnį būvį, už tikresnį rytojū!“

Kažkodėl ši atminimų diena, daugiau negu visos kitos, jau seniai pergyventos, privertė žulienę daugiau susikaupti ir giliau pažvelgti į jos reikšmę kuriai vis labiau ir labiau, jos supratimu, paverčia į klastingą iš jos pasityčiojimą.

Žulienė yra viena iš tų, kurie gerai supranta karų našta, nes jai likimo buvo lemta tapti dviejų pasaulinių karų auka, todėl ji, ši anstyva rytą ir nukreipė savo mintis praeitį.

— Buvo tai senai, kai jauna grakšti ir kupina ateities vilčių žulienė sukūrė svajingai laimingą šeimos židinį. Kiek tuomet iš jos jaunutės sielos, plaukė nesulaikomų troškimų į ateitį, kur veržėsi laimės ir nesugriaujamą gyvenimą!

— Bet... džiaugtis jai visu tuo teko tik neilgą gyvenimo laikotarpį. Užėjo nelauktas ir nepageidaujamas karas — pirmas pasaulinis karas, į jo sukūrį pareikalavo ir laimingosios žulienės jauną vyrą.

Dabar jai, net ir po tiek daug metų, taip vaizdžiai ir ryškiai mirgėjo akyse vaizdas, kai ji su dviem mažais sūneliais, taip tvirtai prisiglaudusi prie jos, graudžiai verkdam žvilgsniu lydėjo vyrą, nusimirusį tostant nuo jų į karo frontą, iš kurio jis nebegrįžo... Karas atėmė jos ateities laimės kūrėją — vaikų tėvą.

Likusi sugriautos laimės prietrenka ir beviltiška ateitis, ji vis dėlto, gyveno dėl vaikų dėl jų ateities.

Slinko metai po metų, augo ir brenėd sūnūs ir vyrai, tvirtai it ažuolai žadėdami sau ir šeimoms užtikrintą rytojū. Jie nepatyrė tos širdgėlos, kurią pergyveno jų motina, nepajuto jie, nei tėviškos globos ir meilės, nes dar jaunos kūdikystės dienose tėvo neteko...

Tačiau, žulienė niekad nebebuvo linksma, nes per daug anksti sugriauta jos laimė nebežadėjo jai nieko džiuginančio.

Mintis apie karą ją bauginavo, nes karo pasekmės visad buvo grūmojančios jos vaikams klaičia nelaimė ir mirtin, kuri

atvykusiais iš Europos lietuvių įvairių kurjorų ir nuotykių išgirsti.

Vakaras jau ėjo vėlyn ir mums reikėjo vienims New Yorkan, kitiems Waterburyn ruoštis. Atsisveikinom su visais ir prisotinę akis, mintis ir širdį (ne, ne, neužmiršau ir tos dailės, kur visi skandėtai tilpo, tik jau nesinori vis sakyti ir prisipažinti, kad valgėm, gėrėm ir t. t.) važiuavom patenkinti užsivajoje ir kartais su liūdesiu širdyje.

(Bus daugiau)

diems galbūtams dar per mažai pralieto kraujo, dar negana jiems svetimo grobio, negana nei žmonių aukų išgauti iš savo namų, negana jų skausmo ir kančių ištremitje.

Netokios atminimų dienos reikšmės šiandieną laukia pasaulis, kurios rytojus grūmotų naujais karų pavojais, bet tokios, kuri suteiktų šventą ir ramų užtikrinimą žmonijai atpirtą milijonais nekaltų gyvybių!

Išblyksusių veidu, išvarginta karčių minčių, giliai širdyje slėpdama išgyventus atsiminimus žulienė gedulingai susikauptusi sutiko atminimų dienos rytą.

O. Indrelienė

Sekmadienį Liaudies Dainų Vakaras

Draugija Palaimintos Lietuvos rengia liaudies dainų vakarą, kuris įvyks sekmadienį, lapkričio 24-tą Chicago Lietuvos Auditorijoje. Programa bus tikrai puiki, nes joje skambės tiek BIRUTĖS, tiek KEISTUČIO Chorų dainos.

Programa prasidės lygiai 6-tą valandą vakaro. Todėl nesivėluokite, nes, be abejo, nenorėsite praleisti nė vieno koncerto numerį. Dainoms užsibaigus bus šokiai ir šiaip draugiškas pasiviešėjimas.

Rengėjai kviečia visus dalyvauti šiame liaudies dainų vakare.

—Cecilija

(Tęsinys 7-ame pusl.)

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

PAIEŠKOJIMAS

Wilhelmina Kubiliūtė, dukter Marijos Jusaitės — Kubilienės, ieško dėdės Jono Jusčio ir tėtų Petronėlės Pečiulienės ir Onos Dambrauskienės.

Ieškomi asmenys ar juos pažįstantieji prašomi atsiliepti tokiu adresu dėl platesnių informacijų: John Burke, 1408 W. 94th street, Chicago 20, Illinois.

Prieš Šventes Išpardavimas

Šeiminkės jau dabar planuoja kokius valgių produktus pirks ir kokius valgius gamins ateinančią savaitę. Padėkos Dienoj geri ir maistingi valgiai yra mintyje kiekvieno asmens.

Geriausia vieta pirkti maistinių valgių, tai Midwest krautuvėse. Savininkai šių krautvių jau yra pilnai prisirengę ir turi geriausios rūšies valgių produktus, specialiai pigiomis kainomis.

Prekės yra puikiausios, kokias tik galima gauti ir jos yra supirktos tiesiai nuo augintojų, prodiuserių ir išdirbinėtojų. Ir tai užtikrina kostumeriams, kad jos yra tikrai šviežios ir jų kainos žemos.

Pastebėkite Midwest skelbimą šiandien Naujienose ir taipgi ateinantį antradienį. Specialis išpardavimas valgių produktų pagelbės šeiminkėms prirengti valgius šventėms.

(Sk.)

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

Daugiau Negu Liuosuotojo Tankiai Reikia

PRIEDO 60c vertės

Bandydami Bonkutes
DR. PETER'S OLEO LINIMENT — antiseptikas — kuruo suteikia greitą palengvėjimą nuo reumatinio ir neuralginių skausmų, muskulinio nugaros skausmo, sustingusių ir skaudžių muskulų, patempimų ir ryzgėdijimų.

DR. PETER'S MAGOLO — alkalinas — palengvina lūknai nekurtus skausmingus skilvo sutrikimus kaip pavyzdžiui raiščių neviršijimas ir rėmus.

Sisukit šį „Special Pasilymo“ Kuponą — Dabar

Įdėtas \$1.00. Atsiųskit man apmokėtą kuponą ir gausiu 60c vertės bonkus. (Bonkus galima naudoti tik už prekes, kurios yra pažymėtos šiuo kuponu.)
C. O. D. (Išlaidos pridėtos).

Vardas _____

Adresas _____

Pašto Ofisas _____

DR. PETER FAHNEY & SONS CO.

Dept. 670-29N

2501 Washington Blvd., Chicago 12, Ill.

256 Stanley St., Waukegan, Man., Can.

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

—Cecilija

Subscription Rates:	
\$6.00 per year in Canada	
\$6.00 per year outside of Chicago	
\$8.00 per year in Chicago	
4c per copy.	
Užsakymo kaina:	
Chicagoje—paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išsiuntinėjtojus:	
Viena kopija	4c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinės Valstybės, ne Chicagoj.	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Užsieniuose:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Naujienuose eina kasdien išskiriant sekmdienius, Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Telefonas Canal 8500	
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Kova Tarp Angliakasių Unijos ir Valdžios

Streikas anglių kasyklose išsukė tarp angliakasių unijos ir federalinės valdžios aštrų konfliktą, kurio pasekės gali būti labai rimtos ne tik šiai unijai, bet ir visam Amerikos darbininkų judėjimui. Tai numano abiejų didžiųjų darbininkų unijų sąryšių vadai, nes ir C.I.O. konvencija, ir Amerikos Darbo Federacijos prezidentas padarė viešus pareiškimus, smerkdami valdžią dėl "indžonkšeno" (teismo drausmės) vartojimo prieš streikininkus.

Toli gražu ne visi organizuoti darbininkai pritaria angliakasių unijos (UMW) prezidento Lewis'o taktikai ir jo užimtai pozicijai. Bet jie jaučia, kad jo pralaimėjimas reikštų sunkų smūgį visoms darbininkų unijoms.

Padėtis, deja, susidarė tokia, kad beveik nėra galimybės vienai arba antrai pusei nusileisti, neprisipažinus prie pralaimėjimo. Streiko atšaukimas reikštų, kad valdžia "paklupdė" Lewis'ą ir jo vadovaujamą angliakasių organizaciją. To iš jo vargiai galima tikėtis. Bet dar labiau nenorės prisipažinti valdžia, kad John L. Lewis esąs už ją "galingesnis". Jeigu Trumano administracija ir nepaisytų savo prestižo, tai tokio valdžios "nusižeminimo" nepakęstų kongresas ir plačioji visuomenė.

Tokiu būdu atrodo, kad kova neišvengiamai eis iki galo, iki "besąlygio pasidavimo". Valdžia jau rengiasi traukti tiesios angliakasių prezidentą dėl teismo paniekimo. Jeigu jisai bus suareštuotas ir uždarytas kalėjime, tai angliakasių užsikirtimas streikuoti bus dar kietesnis. Tada valdžia bus priversta imtis priemonių prieš kitus unijos vadus, toliau prieš angliakasių lokalus ir prieš visą uniją. Gali būti suaukta nepaprasta JAV kongreso sesija specialiam įstatymui išleisti prieš streikininkus.

Šituo keliu einant, streikas užsitęstų ilgoką laiką ir būtų padaryta neapsakomai daug žalos visam ekonomijai krašto gyvenimui. Jeigu angliakasiai nenorės dirbti, tai kas juos gali priversti? Amerika ne sovietų Rusija, kur atsisakancius valdžios klausyti žmones NKVD gali sušaudyti arba nugabenti į koncentracijos stovyklas šiauriniame Sibire. Čia prievartos darbo laisviems žmonėms nėra.

Reikia apgailestauti, kad šitokia padėtis susidarė.

— x —

Niekas negali kaltinti angliakasių, kad jie kovoja dėl savo būklės pagerinimo. Jų darbas yra sunkus ir pavojingas — taip sunkus, kad jaunesnieji vyrai nebeuori kasyklose dirbti. Bet ar kovos metodai, kuriuos vartoja angliakasių vadai, yra tikslingi, tai kitas klausimas.

Kone vienintelis jų vartojamas ginklas tai — streikas arba grasinimas streiku. Bet ne visose aplinkybėse streikas yra tinkama priemonė. Jeigu streikas pastato į pavojų žmonių gyvenimą arba sustabdo pramonę, tai plačioji visuomenė pasidaro priešinga streikininkams; o be visumenės pritarimo didelį streiką beveik negalima laimėti.

Todėl atsidėti vien tik streiko galybe yra rizikingas dalykas. Reikia ieškoti ir kitų priemonių. Viena jų tai — visuomenės švietimas, kad ji geriau suprastų darbininkų reikalus ir jiems simpatizuotų, kada jie stoji į kovą prieš savo darbdavus.

Angliakasių unija tuo mažai rūpinosi. Iš šalies žiūrėti publika dažnai neturi jokios nuovokos, dėl ko čia tie angliakasiai nerimsta, ir daugelis mano, kad tai tik Lewis'o ambicija kovoti ir laimėti sau "pergalėtojo" laurus. Spauda dabar taip ir skelbia, kad čia eina kova tarp Lewis'o ir valdžios.

Kitas įrankis, kuris galėtų daug padėti mainieriams (lygiai ir kitiems darbininkams), tai — įtaka valdžioje. Nepakanka to, kad į kongresą būna išrinkti vadinami "darbininkų draugai". Prieš rinkimus beveik visi kandidatai sakosi esą drauginiai darbininkams; bet kai praeina balsavimai, jie savo gražius pažadus užmiršta. Įstatymų leidimo įstaigose reikia darbininkų atstovų, kurie jaustųsi turį pareigą ginti darbininkų reikalus.

John L. Lewis ir kiti panašūs unijų vadai to visai nepaiso. Jie sako, kad politika tai ne darbininkų reikalas. Tik tai kada kongresas išleidžia kenksmingą įstatymą, tai jie protestuoja ir šaukia darbininkus daugiau nebalsuoti už tokius "priešus".

Būdamas visai konservatyviškas politikoje, John L. Lewis elgiasi labai radikaliskai ekonominėje kovoje. Nes jisai turi tikrai vieną ginklą ir yra priverstas vartoti jį be atodairos.

APŽVALGA

AUSTRIJOS SOCIALDEMOKRATAI ATMETĖ PRO-BOLŠEVIZMĄ

Pereitos savaitės gale Austrijos socialdemokratų partija turėjo Vienoje suvažiavimą, kurio posėdžiai ėjo prie uždary durų (kad delegatai negalėtų laisvai kalbėti, nebijodami bolševikų teroro). Suvažiavimas išrinko naują partijos valdybą, kurios priešakyje stovi vice-kancleris Adolf Schaefer, ėjęs tas pareigas ir pirmiau; bet į valdybą įėjo daugiau darbininkų sąjungų atstovų.

Suvažiavime visiškai pralaimėjo pro-bolševikiška grupė, susidedanti iš kai kurių parlamento narių ir vietinių vadų Vienos mieste, kurie iš anksto buvo pasisakę už bendradarbiavimą su komunistais ir nesipriešinimą rusų karo administracijos pastangoms susovietinti Austriją.

Partija išreiškė pritarimą socialdemokratų veteranų, respublikos prezidento Karlo Rennerio pažvalgai, kad aštrų klasių prieštaravimų laikai praėjo, nes kapitalistų klasė Austrijoje yra praktikoje žlugus. Suvažiavimas nutarė pagyventi kampaniją, kad į partiją rašytųsi daugiau ukininkų, smulkųjų žmonių ir kitų žmonių, ne vien tik tiktai pramonės darbininkų.

Austrijoje tebestovį sovietų Raudonoji armija, kurios palankumu naudojasi komunistai. Bet žmonės yra taip griežtai nusistatę prieš komunistų partiją, kad ji seimo rinkimuose gavo tik 5% balsų.

KOMUNISTŲ TERORAS RUMUNIJOJE

Rumunijoje pereiną antradienį įvyko seimo rinkimai, kuriuos, žinoma, "laimėjo" valdžios partijų blokas, kontroliuojamas komunistų.

Jau prieš rinkimus buvo aišku, kad opozicijos šalininkai neturės progos laisvai pareikšti savo balsą, nes valdžia persekiojo opozicijos vadus, neleidė jai vesti agitacijos, slopinė jos spaudą ir braukė "neišistikimus" piliečius iš balsuotojų sąrašų.

Rumunijos Tautinės Ūkininkų partijos įgaliotinis Londone pranešė anglų spaudai, kad rinkimų kampanijos metu septyni tos partijos vadai įvairiose vietose buvo užmušti ir kad valdžia nuėmė nuo registracijos sąrašų 2,000,000 vardų, kurių tarpe yra 25% ūkininkų.

Socialdemokratų partija, kuri eina išvien su ūkininkų partija, buvo taip pat persekiuojama.

Akivaizdoje šitų faktų Anglija ir Jungtinės Valstybės pasiuntė dar prieš rinkimus protestus Rumunijos valdžiai, reikalaujamos, kad ji išpildytų savo pažadą praversti laisvus rinkimus.

Anglijos valdžia savo notoje tarp kitko sako:

"Ar gali Rumunijos valdžia, pavyzdžiui, užsigrūti, kad Socialdemokratų Nepriklausoma partija, kuriai vadovauja Titel Petrescu, dar vis neturi savo oficialaus laikraščio ir kad opozicijai dar vis neleidžiama naudotis radijumu?"

"Ar gali Rumunijos valdžia toliau užgrūdyti, kad mušėikų gaujos, nesudradžiamos įstatymo ir tvarkos jėgų, trukdo tam tikrų partijų atstovų judėjimą krašte ir neleidžia jiems laikyti susirinkimų?"

Savo notoje britų valdžia nurodo, kokios turį būti sąlygos laisviems rinkimams, ir išreiškia viltį, kad jos bus išpildytos. Tokio pat turinio protestą pasiuntė Rumunijai ir JAV valdžia.

Bet komunistiškas Rumunijos premjeras Petras Groza tų protestų nepaisė ir pravedė "rinkimus" pagal Maskvos planą.

Valdžios "Tautinis Demokratinis Frontas", sulipdytas neva iš 6 partijų, bet tikrumoje apimtas tikrai komunistus ir jų bendrakerelivius, gavo "milžinišką daugumą" balsų. Jeigu ir negavo, tai valdžios paskirti balsų skaitytojai "suskaitys" balsus taip, kad valdancioji gengsterių klika bus "laimėtojai".

SOVIETŲ "MALDINTOJAI" PRADEDA SUSIPRASTI

Yra plačiai pasklidusi nuomonė, kad tik demokratų administracija Washingtone ir jos rėmėjai stojo už "appeasement'o" politiką sovietų Rusijos atžvilgiu. Jeigu JAV valdžia būtų buvusi republikonų rankose, tai ji nieku būdu nebūtų padariusi tų nuolaidų Stalinui, kurias padarė prezidentas Rooseveltas Teherane ir Jaltoje ir prez. Trumanas Potsdame.

Bet tai yra klaidinga nuomonė. Maskvos "maldintojų" pas republikonus buvo, gal būt, ne mažiau, kaip pas demokratus. Pavyzdžiui, vyriausias republikonų organas Jungtinės Valstybės, New Yorko Herald-Tribune, per visą karo laiką ir dar po karo karštai gynė sovietų užsienio politiką ir ragino Ameriką jiems nespriešinti. Tai parodo (savaitraštyje "The New Leader") ištraukomis iš to dienraščio žinomas rašytojas ("America's Sixty Families" autorius) Ferdinand Lundberg.

"Herald-Tribune" entuziastiškai sveikino (1945 m. rugp. 10 d.) Rusijos stojimą į karą prieš Japoniją, nors tame kare Rusija dalyvavo tik porą dienų, o grobio pasiėmė begales. New Yorko dienraštis rašė (1945 m. rugp. 28 d.), kad "reikėtų giliai apgailestauti, jeigu Kinijos komunistai būtų sutriuškinti". Jisai patarė ištraukti Amerikos ginkluotąsias jėgas iš Kinijos. Jisai įrodinėjo, kad rytinėje ir centrinėje Europoje esą daug laisvės — laisvi rinkimai Suomijoje, konservatorių pergalė Vengrijos rinkimuose ir t.t.

Reikia atsiminti, be to, kad vyriausiasis "Herald-Tribune" bendradarbis, Walter Lippmann, ilgą laiką gynė tą idėją, kad Amerika neprivalanti kištis į sovietų "įtakos sferą". Tik šių metų pavasarį tas respublikonų laikraštis ėmė abejoti, ar išmintinga yra nuolatos daryti nuolaidas Maskvos agresoriams. Sovietų veiksmus Mandžūrijoje jisai pasmerkė ir pasakė, kad Mandžūrijos okupacija "negali būti priimta jokiomis sąlygomis" (1946 m. kovo 9 d.). Šių metų rugpjūčio mėnesį "Herald-Tribune" prabilo dar griežčiau, pareiškdamas:

"Jungtinės Valstybės kariavo tikrai ne tuo tikslu, kad sovietų totalitarizmas užimtų naciško totalitarizmo vietą."

Laikraštis, pagalavimą, pradėjo suprasti, kad nuolaidos Stalinui tikrai didina diktatoriaus agresingumą. Rugsėjo mėnesį jisai aštriai pasmerkė Henry Wallace'ą už jo pro-sovietišką propagandą.

Bet per daugelį metų New Yorko republikonų organas ir jo bendradarbis Lippmannas nuolatos klaidina publiką ir tuo būdu daug prisidėjo prie susidarymo tos keblios padėties tarptautinėje politikoje, su kuria šiandien tenka susidurti Jungtinėms Valstybėms.

—Tai niekis, gal tik persišaldžiau, o gal gerklėje koks nors trupinėlis užkliuvo, — kai nusikosti, jisai taip sako, bet jo akys tuomet sužiba keisti žiburėliai veide raudonų taškelių lydimi ir išblyksusių lūpų vėpėjimai prasideda. Tuomet jisai prisimena vieno savo draugo likimą.

—Tai buvo vienas mano geriausių draugų. Nežinau, kas mudu taip suartinio, dėlko mudu taip susibičiuliavome, bet gyveno, kaip tikri broliai. Tai buvo lenkas nuo Lodzės. Jisai tik pereitų metų rudenyje čia atsirado. Visą karą išgyveno Lenkijoje, slapta net gimnaziją baigė, vokiečių metu pogrindyje dirbo, o kai prasidėjo ta naujoji okupacija, jį ištiko skaudus nelaimė. Jo tėvas buvo lenkų armijos kapitonas, nekentė jįsai naujų okupantų. Prasidėjo neramios dienos ir tėvas viena kartą jam sako:

—Kelioms dienoms tu čia pasisalink, neramu ir nesaugu... Sūnus paklausė, išėjo pas pažįstamus ir, kai sugrįžo, vietoje

Prezidento sekretorius Charles Ross (stovi po kairei) laiko Baltųjų rūmų spaudos konferenciją "Cobbler" povandeniniame laive, kuris yra pasinėręs 200 pėdų. Toji nepaprasta konferencija įvyko prie Key West, Florida.

VĖJO BLAŠKOMI LAPAI

Vėlybo rudens šalnų paliesti atitūrksta nuo medžių nugetelę lapai, ir šiurpau vėjo jie ilgai erdvėje blaškomi. Varsingi lapai ilgai erdvėje mirga iki žemės nukrinta, kas nors juo čia purvinu batų paliečia, sutrypia, ar patys į purvą nukritę, savimi dingsta.

Taip ir mūsų žmonės skaudaus likimo iš tėvynės išguiti daugžosi svetimoje žemėje iki juos kas nors galutinai parbloškia ar patys dar savo kaltės nežinoje dingsta.

Štai prieš mane sėdi jaunuolis Vytas Barkus, taip pat likimo daužomas, sau vietos nesuradęs, netekęs išeitinių pajėgų, nuo tėvynės atitūrkęs, tarp svetimų atsidūręs varšingai gelsta.

Bet tai ne tas rudens šalnų paliestas medžio geltonas lapas, o dar pavasario audrų nuo medžio nuskintas žalias lapas vėjuoto likimo blaškomas.

Kalbį su juo ir, sakyti, jisai daug knygų skaitęs. daug išminties jose pasimėgęs, bet vos dvidešimties metų jaunuolis, dar nespėjo daug knygų ryte praryti. Jis gal skaitęs knygų, net ne tiek daug, kiek jis savo amžiuje galėjo spėti perskaityti. Bet vieno jo knygų parašytas, kurį jis paties krauju parašė, jo ašaromis apšlakstyta. Jis skaitęs jo paties gyvenimo knygą.

Verskime ją lapas po lapo, ji ne stora, greitai mes ją perskaitysime ir jo audringą gyvenimą pažinsime, pažinsime ir daug ko patirsime, patirsime ir susimąstysime.

Jaunuolis Vytas Barkus kalba idomia, lyg būtų gerai pažinęs vyras. Kartais taip ituotriamai nusikosti, jo veidai tuomet keistai nurausta, o lūpos visai išbala. Rodos, tas kosulys kažką jam skaudaus primena, ko jisai pats žinoti nenori.

—Tai niekis, gal tik persišaldžiau, o gal gerklėje koks nors trupinėlis užkliuvo, — kai nusikosti, jisai taip sako, bet jo akys tuomet sužiba keisti žiburėliai veide raudonų taškelių lydimi ir išblyksusių lūpų vėpėjimai prasideda. Tuomet jisai prisimena vieno savo draugo likimą.

—Tai buvo vienas mano geriausių draugų. Nežinau, kas mudu taip suartinio, dėlko mudu taip susibičiuliavome, bet gyveno, kaip tikri broliai. Tai buvo lenkas nuo Lodzės. Jisai tik pereitų metų rudenyje čia atsirado. Visą karą išgyveno Lenkijoje, slapta net gimnaziją baigė, vokiečių metu pogrindyje dirbo, o kai prasidėjo ta naujoji okupacija, jį ištiko skaudus nelaimė. Jo tėvas buvo lenkų armijos kapitonas, nekentė jįsai naujų okupantų. Prasidėjo neramios dienos ir tėvas viena kartą jam sako:

—Kelioms dienoms tu čia pasisalink, neramu ir nesaugu... Sūnus paklausė, išėjo pas pažįstamus ir, kai sugrįžo, vietoje

palapinė... Naktimis šalta, neišsimiegosi, o dienomis ilgos darbo valandos. Kas man liko daryti? Ir moraliai ir materialiai išimtinai nuo jų priklausiau. Teko tik džiaugtis, kad ginklų ir rankas nebruka ir į frontą nevaro... Grąsino... Teko sąžiningai savo pareigas eiti. O vieną kartą ką tik nesusaukė. Tai nerajosi žinoti, kas pasaulyje dedasi... Negi iškęsi nepaklausius slaptai svetimų radio stotijų, juo labiau, kad turėjo gerus radio klausytuvus. Slaptai nakties metu klausydavau. Įskundė. Suėmė. Atsiduriau lyg ir teisme. Laimė, buvo geri vyrai. Teismo kapitonas, jau pagyvenęs žmogus, vienas leitenantas, taip pat ne jaunas ir kareivis. Tardė, klausinėjo, išsisukau. Mirtimi grąsino, bet šiuo kart nuo bausmės atleido. Supraskite, man tuomet buvo tik aštuoniolika metų... Baimės įvarė, bet neatgrąsino radio žinių klausyti... Kaip frontas pakriko, pabėgau. Laiku, nes mūsų būstinė amerikiečių artilerijos buvo ištaškylta... Antru kart iš mirties nasy išsprukau. Tada dar prasidėjo skaudesnės mano gyvenimo dienos. Teko slapstyti. Miskuose nakvoti ir nuo bado gintis. Taip kiško gyvenimu gyvenant mane amerikiečiai miške išgelbėjo, bet teko daug vargo pakloti iki prodišiau lietuviu esant. Juk aš buvau be jokių dokumentų. Laimė, moku angliškai, tai pavyko susikalbėti. Gavau kaž kokį raštą, bet tame rašte nežinau dėlko mane estu užrašė. Būtu būvę niekis, bet amerikiečiai visai netikėtai tą sritį rusams užleido... Atsiduriau tarp jų. Suėmė. Estas, dar jaunas, ir reikiškas SS. Visa nelaimė, kad tik čia pastebėjau, kad tame rašte estu pažymėtas... Tardymai taip įgriso, kad mirties laukiau, kaip kokio išganymo. Jau buvau praradęs bet kokią viltį iš tų pinklių išsimerti... Likau visam apatiškas. Tardomas veik nesigyniau ir nekalbėjau... Pavarė į darbus, paskui įjungė į karišką dalinį, neva savanorin. Čia atsigaivau, bent tiek, kad palyginamai sočiai valgiau. Atsirado noras gyventi... gyveniti... Jei nori gyventi, dumk į vakarus... Bėgau. Sėkmingai, net pats nesitikėjau, kad atsigaiviu anglių zonoje. Čia visai netikėtai susijau su tuo pačiu kapitonu vokiečių, kuris anuomet mane teisė... Jisai mane pažino ir pakvietė vėl į radiofoną dirbti. Mat, jo nebūta nacionalsocialisto, tai angliai išardė kaip specialistą paskyrė į radiofoną. Tai jau buvo gerai, dirbau. Dirbau savo mėgiamą darbą. Bet gi mane noras neatleido tęsti mokslą... Čia anglių zonoje negalėjau sau surasti tinkamo universiteto. Persikėliau į amerikiečių zoną, įstojaus į universitetą, apsigyvenau tarp lietuvių vienoje UNRRAs stovykloje ir štai tikrinimai... Ir vėl naujos nelaimės... Aš atvykęs iš kitos zonos, o be to, palyginamai dirbau atsakingą darbą karo metu, tai netekau tremtinio teisių... Galiau grįžti į tėvynę, tenai mano tėvai, bet ar jie gyvi? Niekam dėl to galvos neskauda... Kaip ir prie kokių aplinkybių aš čia svetimoje žemėje atsiradau — niekam tas nerūpi. Dėlko aš turėjau dirbti tokį, o ne kitoki darbą — niekam tai neįdomu... Tenka skirtis su mokslu ir vėl likimo blaškomu gyventi...

Vytas Barkus tuos žodžius tarant vėl skaudžiai nusikosti. Jo veidai išrausta, lūpos išbala, akys sudrėksta ir rankų pirštai virpėte virpa.

—Būtu visas niekis, — kiek patylėjęs kalba jisai toliau, — bet skaudu, šėlusiai skaudu, kad tenka vėl priklaustyti nuo vokiečių malonės... vėl tapti ir materialiai ir moraliai nuo jų priklausomui... Jei turėčiau bet ką šiaurės Amerikoje iš giminių, maldaučiau iš jų, kad pasiimtų pas save, deją, iš mūsų šeimos tenai nieko nėra... Vaziuoti į Lietuvą, Pėsciomis tenai eičiau, bet tikras kas mane tenai laukia... Jei jau čia mane išbraukia iš tremtinių tarpo, tai ką tikėtis tenai... Teks ir vėl

(Tęsinys 8-ame pusl.)

MAŽOJI LIETUVA — TIKRA LIETUVA

Rašo J. GRIGOLAITIS

Vokiečiai imperialistai ir ypač naciai įkyriausiais būdais mėgino įrodinėti, kad Mažoji Lietuva nesanti lietuviška, bet vokiečių žemė su vokiečiais gyventojais. Savo nuolatinį tikinimą jie pagaliau suklaidino didelę dalį gyventojų. Nors jie ir netikėjo nacių išvedžiojimams, jie ir nebesipriešino. Net kai kurie mokslininkai pradėjo jų tezei pritarti, jų tarpe ir lietuvių. Kada visi priešingi vokiečių tendencijoms raštai buvo uždrausti, o vokiečiai visam pasauliui įkyriai vis kalbėjo ir tikino, kad tikrai Mažoji Lietuva esanti vokiečių ir tuos tvirtinimus rėmė moksline medžiaga, klausimas pasidarė neabejotinas. Pasiekę tokią stadiją, jie dar labiau pradėjo "tirti" to krašto praeitį ir rado vis daugiau savo tezei naudingų duomenų, nes visus duomenis, esančius jiems nenaudingus, jie nusišėpė.

Suklastoję objektyvius mokslus apie Mažąją Lietuvą, jie pradėjo skubiai naikinti visus to krašto lietuviškumą įrodančius liudininkus—vietovardžius, miškų ir upių pavadinimus, keisti pavardes ir uždrausti vaikus krikštinti lietuviškais vardais. Tokiu būdu jie manė galutinai įvykdę to krašto suvokietinimą. Bet gyvenimas nuėjo savo keliu, nes istorija suklautojama nesiduoja, bent ne visam laikui.

Pašalinus nacistinę prievartą, vėl galima pavartyti senus pačių vokiečių raštus, jų mokslo šaltinius, kurių naciai nespėjo ir negalėjo suklauti, sufrizuoti savaip. Dėl to dabar, galime nacių tvirtinimus sugriauti pačių vokiečių liudijimais. Rodos, kiekvienam bus įdomu po ilgą

ir romėnų pirkliai per Juodąją ir Adrijos jūras vežė iš Prūsijos vertingąjį gintarą. Prūsai tik labai vėlai pasidarė krikščionimis. Iki pat 13 amž. pabigos, kada jau visos kitos tautos prie Baltijos buvo priėmusios krikščionybę, prūsai dar liko pagonimis. Buvo keli bandymai juos atversti, bet be pasisekimo. Pirmą bandymą darė Prahos vyskupas. Nors jis buvo palankiai suktas, lietuviui nesutiko išsivadėti savo dievų ir vyskupų nužudę šventame miškelyje. Antrą mėginimą darė 10 metų vėliau Bruno iš Querfurto. Tas taip pat buvo nužudytas 1009 m. Pagaliau lenkai mėgino gintų pagalba atversti Prūsus. Tuo prasidėjo 200 metų karas. Lenkai tik retkarčiais sugebėjo išsikvoti pirmenybių iš naršaus priešo. Jei lietuviui kovą pralaimėjo, jie pasislėpė tankiose giriose, Prūsai dažnai užpuolė priešą jo paties žemėje. Jie net sudegino Masovijos kunigaikštio sostinę. Tada kunigaikštis Konradas supykęs pasikvietė vokiečių Ordina ir padėjo jam visas Kulmo žemes. Vokiečių ordino meistras, nenorėdamas pasidaryti lenkų karaliaus pavaldiniu, prašė kaizerio jam perleisti visas žemes, kurias jis užkariaus. Popiežius ordinui leido kviešti riterius. Kovą prieš pagonis. Tuo laiku kaizeris ir popiežius laikė pagonų apgyventas žemes niekenu žemėmis, kurias jie gali perleisti kam nori. Tokiu būdu ordino meistras pasirašė 1228 m. Bal. su 20 riteriais ir 100 palydovais į Prūsus.

Prūsų pavergimas.

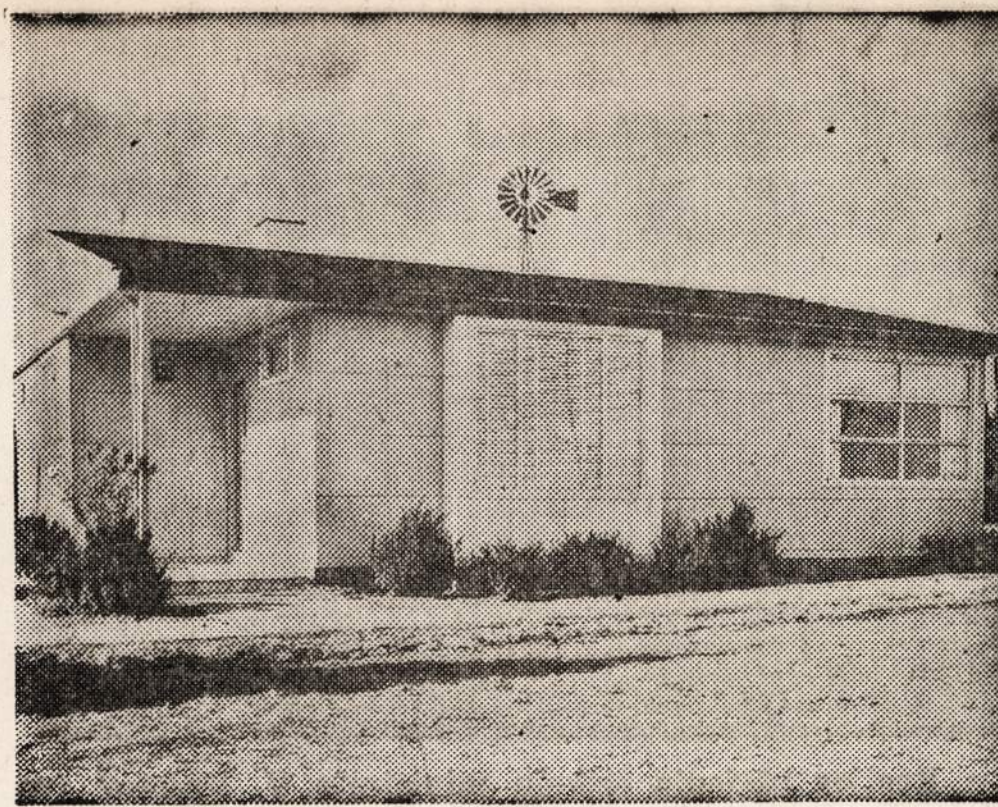
"Ordinas su savo kariuomene ties Torune persikėlė per Vyslą ir 1228 m. pradėjo Prūsijos užkariavimą. Pagonys išjuokė mažą riterių būrelį, išgirdę apie jų ketinimus. Tačiau ordinas gavo pasipirties iš Vokietijos, pasistatė tvirtoves ir taip užėmė vieną sritį po kitos. Jei priešai būtų buvę vieningi, ordinas niekaip nebūtų jų įveikęs. Dėl to, kad viena sritis nesirūpino kita sritimi, ordinas juos vieną po kitos pavergė. Tik kada prūsai pamatė jiems grėsiantį pavojų, sukilo visos pavergtos sritys. Dar laisvos sritys atėjo jiems į talką. Po ilgų sunkių kovų ordinui pavyko sukilimą užslėpti ir vėl užimti tolimesnes sritis.

Karalius Otokaras atėjo pagalon su gidele (63,000) karių kariuomene. Su jo pagalba ordinas galėjo užkariauti Sambiją ir ten jo garbei 1255 m. įkurti pilį, jo vardu pavadintą Karaliaučium. Pavergtus prūsus ordinas traktavo labai kietai, žiauriai su jais elgėsi. Jie buvo verčiami dirbti sunkius baidžiauninkų darbus, statyti pilis ir net verčiami kovoti prieš savo brolius. Daug riterių dėl savo žiaurumo ir neteisimumo buvo labai neapkenčiami."

Autorius, pavyzdžiui, paduoda tokį atsitikimą: Nežmoniška darbą įvykdė Natangijos vogtas Wunderlichas. Jis sukvietė daug kilnių prūsų vaišėms. Kada svečiai linksmiai gėrė, jis prasišalinė, liepė iš oro užremti duris ir namą padegti. Visi uždarytieji turėjo bėgti mirtingi žūti.

"Po to įvykio sukilo visa tauta ir baisiai keršijo. Vadovaujant narsiam Monte, prūsai pasiekė vieną pergalę po kitos. Tačiau vis nauji kryžiuočių būriai atvyko iš vakarų ir papildė ordino nuostolius. Karingųjų prūsų skaičius nuolat mažėjo. Kada jie buvo netekę beveik visų vadų, ant galo ir Montes, jie po keturiolikos metų žiaurios kovos turėjo pasiduoti stipresniam priešui. Tada pasidavė ir iki tol laisvos išlikusios sritys. Tokiu būdu 1283 m. buvo Prūsijos užkariavimas užbaigtas.

Kryžiuočių sekė daug vokiečių kolonistų (pirklių, amatininkų ir ūkininkų). Pradžioje jie apsigyveno tik prie pilių ir miestų saugumo sumetimais. Dėl to prie pilių greit išaugo miestai. Kolonistams ordinas suteikė dideles privilegijas. Tas viliojo vis naujus kolonistus į Rytus. Vėliau kolonistai jau

Lustron korporacijos plieninis namas, kurio visos dalys yra iš anksto padaromos. Toks namas "sudedamas į daiktą" per visai trumpą laiką. Jo kaina — maždaug \$7,000. Čia matosi vieno tokių namų vidus. Tie namai yra gaminami buvusioje Dodge-Chrysler dirbtuvėje

pradėjo kurtis ir toliau nuo pilių ir miestų. Tokiu būdu vokieckumas skverbėsi vis tolyn, kai vietos gyventojai nuolat nyko. Tik maža dalis vietinių, kurie išliko gyvi, priėmė krikščionybę. Dauguma išbėgo į Lietuvą. Nušaliose vietose pagonys išsilaikė iki kurfiursto (17 amž.) laikų.

Pavergęs prūsus, ordino meistras sutvirtino Vyslos pylimus ir tokiu būdu buvo laimėta didelė Vyslos lanka, derlingiausia visoje provincijoje žemė."

Kova su lietuviais.

"Vokiečių ordinas, atlaimėjęs prūsus krikščionybę, skaitė savo pareigą ir lietuviams laimėti krikščionybę. Bet lietuvių buvo per daug, todėl ordinas pradėjo prūsų įspėti ir sukirstinti. Taip prasidėjo kovos su lietuvių, užsitęsusių daugiau negu šimtą metų. Žymesnių kovų per tą laiką beveik nebuvo. Ordinas organizavo žygius plėsti pasienio sritis. Norint apsaugoti nuo lietuvių puolimų, ordinas pasistatė pasienyje, prie Nemuno, pilis, tarp kitų Tilžės ir Raganės pilį."

Kaip po Prūsijos užkariavimo vokiečiai ten jautėsi, puikiai iliustruoja ordino meistro išėstas aplinkkraštis, kuriuo įsakoma organizuoti piliečių apsaugos būriai krašto gyvybės reikams. Kiekvienoje dirbtuvėje buvo įsakota turėti kardą, skydą ir ietį. (Tai rodo, kad kolonistai nesijautė saugūs).

Istorijoje pabrėžiama, kad vokiečiai kultivavę kraštą ir padarę jį turtingu. Bet kiekviena proga jie pamiršta priminti, kad ne jie, bet patys lietuvių visą padarę vergaudami atėjūnams užkariautojams. Lietuvių vergaudami turėjo statyti jiems pilis, pilti pylimus, kasti kanalus, dirbti jų žemes ir dar savo derliaus dalį atiduoti ponams. Tai puikiai pavaizduoja mūsų garsus poetas Kristijonas Donelaitis. Dėl to reikia klausimą pastatyti taip, kaip jis tikrai atrodo. Ne vokiečiai kultivavo Prūsiją, bet patys lietuvių krauju ir prakaitu sukūrė kultūrą ir praturtino kraštą, o vokiečiai okupantai tik žiūrėjo rankas ir kišenius sudėję, būtinai mankštino baudžiauninko lietuvių nugarą ir jo kraują bei praradimo vaisius sau pasidėmė.

Vos atėję jie išžudė turtingus to krašto gyventojus, pasisavino jų turtus ir žemę, jų vaikus ir moteris paėmė į vergiją ir tada iš jų vergų lobo. Kokiu pagrindu jie šiandien gali sakyti, kad jie turi teisę į tą kraštą? Ar kaizeris arba popiežius turėjo teisę plėšikams padovanoti svetimas žemes, ramių ir kultūringų tautų apgyventas vietas? Čia, kaip ir daugumoje vokiečių tautos aktuose visa paremta smurtu ir apgaule. Jie patys tvirtina, kad gyventojai buvo dalinai išžudyti, dalinai bėgo į Lietuvą, o paskui pradėjo tikinti, kad lietuvių esą atėjūnai, po maro metų atkeliavę į Prūsus.

Nors vokiečiai didžiausiu žiaurumu naikino lietuvių ir stengėsi viską išnaikinti, kas primena jų smurto ir žiaurumų pėdsakus, kraštas liko iki pat paskutinių laikų lietuviškas. Savo žiaurumų jie nesunaikino nei lietuvių egzistencijos, nei lietuvių teisės į tą kraštą. Vakarose vokiečiai nuolat puolė prancūzus ir pakartotinai iš jų pagrobė kelias provincijas (Elzasą ir Lotaringiją). Prancūzai yra didelė tauta ir pajėgė tą grobį vis ir vėl iš jų nagų išveržti. Mūsų tauta buvo nelaimingesnėje padėtyje ir persilūpana, dėl to, puolama iš visų pusių, nepajėgė savo tautos ir žemių apginti.

Dabar atėjo laikas smurtui ir žiaurumais padarytas skriaudas atitaistyti. Prūsų Lietuvą, Mažąją Lietuvą, taip pat yra eilėje kraštų, kurie istorijos bėgyje daugiausia nukentėjo dėl to, kad buvo priversta gyventi šalia stiprių ir ekspansyvių kaimynų.

Vokiečių tariamoji teisė į tą kraštą yra visiškai nepagrįsta, nes to krašto prijungimas prie Prūsijos buvo padarytas smurtu, prieš tų gyventojų valią ir laikomas žiauriausiomis priemonėmis. Mažosios Lietuvos kova už laisvę nesiliovė iki šių dienų. Visą laiką lietuvių kentėjo kalėjimuose, ištėrime, gyveno paniekoje ir sprespaudoje. O nacių laikais šimtai kilnių prūsų lietuvių žuvo koncentracijos stovyklose, tūkstančiai kentėjo kalėjimuose, o kiek jų buvo iš gimtojo krašto ištremti, — net nesuskaityti. Tas aiškiausias rodo, kad lietuvių savo laisvės troškimo neišžadėjo, kad jie niekad nesutiko su jiems primetu likimu. Ar visos jų aukos turi nueiti niekais? Ar jų pagalboms šauksmas į tautų sąžinę ir pasaulio teisingumą vėl turėtų nusidėti be atgarsio?

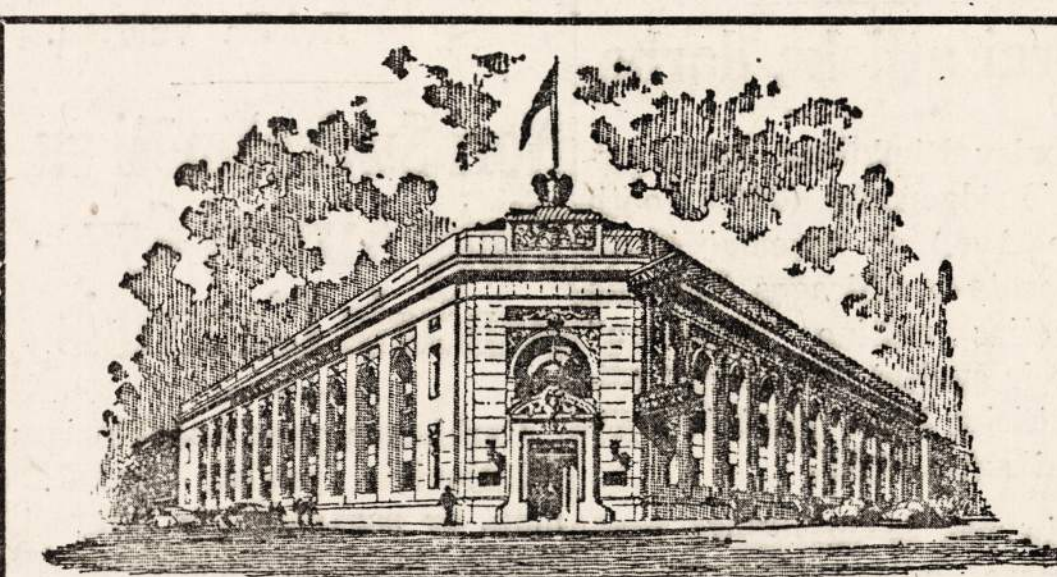
Mažosios Lietuvos lietuvių nebenori likti mainų objektu, vergais atėjūnams. Po tiek aukų ir pralieto kraujo už laisvę nei viena kita tauta, — valstybė ar diktatorius — neturi mažiausio pagrindo reikšti pretenzijų į tą kraštą, kuris dabar, vergijų nusikratęs nori tvarkyti savitai, susijungti su savo tautos kamieniu ir eiti vienu likimo keliu.

Visa lietuvių tauta tokį mažosios Lietuvos lietuvių pasiryžimą sveikina ir remia visas jų pastangas po ilgų metų vėl įkūnyti lietuvių tautos vienybę. Tai vienybei įgyvendinti jokia auka nėra per didelė. Naudokime šią istoriją kaip palankų mūsų bendram siekimui įgyvendinti momentą.

EXTRA! EXTRA!
Permainytas vardas ir adresas.
MONARCH LIQUOR
Lietuviškas Žydukas
Nathan 3529 S. HALSTED ST.
Kanter Phone YARDS 6054

LIETUVISKI KALĖDINIAI ATVIRUKAI

KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA
Pasveikinkite Gimines, Prieštaičius ir Pažistamus siųsdami BALF'o išleistas gražius Lietuviškus Kalėdinius Atvirukus. Aštuonių Didelių, keturių spalvotų rinkinių (ilustruoti atvirukai—keturų rūšių po du)
Kasuoja Tik Vienas Doleris (\$1.00)
Perkant už Penkis Dolerius (\$5.00), gaunama šeši rinkiniai (48 atvir.)
Visas Gautas Pelnas Eina Vargstantiems Lietuviams Tremtinims Šelpti
UŽSAKYMAS
United Lithuanian Relief Fund
19 W. 44th St., New York 18, N. Y.
Gerbiamieji:
Prašau atsiųsti man.....rinkinius ☐ Pinigais
Lietuviškų Kalėdinių Atvirukų, už kuriuos čia įdedu \$.....00 ☐ Cekiu ☐ Money Order
Vardas ir Pavardė.....
Gatvė ir Num..... Miestas.....

PASKOLOS ANT MORGICIŲ — 4%

BE KOMISENO
TURTAS \$17,000,000.00—ATSARGOS FONDAS \$1,500,000.00
Taupymo skyriuje dabar mokame 2%. Per 37 metus visados išmokėjom ant pareikalavimo

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION
4192 ARCHER AVE. Tel. VIRginia 1141
JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

S. L. A.
rinėje dirvoje, stiprina lietuvių Amerikoje ir lietuvių reikalais.
Dabar visose lietuvių kolonijose darbuojasi šimtai SLA organizatorių. Kai vienas tų organizatorių atsilankys į jūsų namus, paklausykite jo patarimo—prisirasykite prie Susivienijimo su visa savo šeima.

SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE
307 West 30th Street, New York, N. Y.

FLOOR SANDERS, WALL-PAPER STEAMERS, ELECTRIC PAINT SPRAYERS RENTED AND SOLD
STANLEY YANAS
HARDWARE AND PAINTS
2817 W. 63rd St.
PROspect 1297 CHICAGO

OIL BURNERS — STOKERS
For Furnaces and Boilers
OIL BURNING HOT WATER AND STEAM BOILERS
Pakeiskite savo anglim kurenamus furnasus ir boilerius į aliejinius
Mūsų pardavėjas ateis į namus ir paaiškins jums dykai
Heat Specialists Company
5907 S. Racine Ave.
MR. MELAUČKAS
Tel. Normal 8717
Vakarais Boulevard 0316

T a i s o m e
Refrigeratorius RADIOS
SKALBIAMAS MAŠINAS IR DULKIŲ VALYTUVUS—Visokios Išdirbystės
Darbas Garantuotas
SCIENTIFIC REFRIGERATION
5306 S. Ashland av.
Telefonuokit GROVEHILL 7570
GROVEHILL 1983—TRIangle 0073

JOS. F. BUDRIK — INC. —
Didelė Krautuvė RAKANDŲ, RADIO IR JEWELRY
3241 So. Halsted St.
CHICAGO 8, ILL.

1947 metų Radios. Kaina nuo \$19.00
200 Radios pasirinkimui ir tai pristatome į namus.
R. C. A. VICTOR, STRAUBER, CARLSON, PHILCO, MOTOROLA, ZENITH, GENERAL ELECTRIC, BENDIX, WESTINGHOUSE ir kitų.
Radio ir Fonografai, kuris patai permaino rekordus ir aukšč.
\$60.00

Dideli gražūs Radios su fonografu, gražiuosiuose po \$25.00
Rekordai, lietuviški, angliški international.
Ekspertas laikrodininkas sutaiso laikrodžius.
BUDRIKO RADIO VALANDOS: W. C. F. L. 1000 K. sekmdieniais 9:30 val. vakaro.
W. H. F. C. 1450 K. ketvirtadieniais 7 val. vakaro.
Krautuvė atidara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais iki vėlumos.

"NAUJENOS"—NEIŠSEMIAMAS ŽINYNŲ IR IŠMINTIES ŠALTINIS. SKAITYKITE JAS IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI IR PLATINTI

SAVAITRAŠTIS

"ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS"

U. S. A. metams kainuoja Du doleriai

Galima išsirašyti per "Naujienas" arba tiesioginiai, adresuojant:

"A. L. Balsas"

Casilla de Correo 303, Buenos Aires, Argentina

PASINAUDOKITE PROGA!
TAUPLYKITE PINIGUS • ATEICIAI • BEDARBĖI • PIRKIMUI NAMO • PAGELBAI LIGOJE • IR SENATVĖJE.

ČIA IDĖTI PINIGAI NEŠA 3%.

Kiekvieno indėlių yra apdrausti iki \$5,000; o vedusi pora gali indėlius sukombinuoti taip, kad bus apdrausti iki \$15,000.00.

ISIMTI GALIMA LENGVAI, PAGAL PRIIMTAS Taisykles.

Indėlius galima atnešti arba pasiųsti laiškais.

DUODAME PASKOLAS ANT LENGVŲ IŠMOKĖJIMŲ

UNIVERSAL Savings and Loan Association

1739 So. Halsted St.

Tel. CANal 8500

Atdara kasdien nuo 9 ryto iki 5 vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vakaro. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

LIETUVIŲ RATELIAI

PRISIMINUS BIRUTĖS VAKARĄ

"Kam čia šnekėti apie Birutės chorą? Juk jo nebėra. Juk gamtoje taip yra, kad kas gimė, atgyveno savo dienas, tą gamta pasiima atgal pas save. Niekas negalėjo prieš jos jėgą atsilaikyti ir neatsilaiko.

"Tiesa, tokio puikaus choro, kaip Birutė, gaila, kad nė pusės amžiaus neišgyvenęs turėjo mirti, bet ką padarysi." Šito kio kalbos girdėjosi.

Kai kurie mandruoliai rengėsi net aukas rinkti, kad Birutei kryžių pastatyti. Kiti, kurie arčiau simpatizavo Birutei, tie sakė: ką čia mes stebimės. Senieji birutičiai, kurie buvo smarkūs veikėjai praeity, pasenėjo, pavargę, nebeturi energijos; jie tik pasvajoja, naktį pasapnuoja, jogei kadaise buvo smagūs laikai, kai jie darbavosi Birutės chore ir jame linksmas dainas dainavo, kai dalyvavo muzikaliuose parengimuose kaip vaidintojai ir dainininkai statomose Birutės operetėse.

Kiek būdavo džiaugsmo ir sielai pasitenkinimo, kada skaitlingai auditorija siūsdavo aplodismentus estradon ir asmeniškai dalyviams spausdavo dešinę ir girdavo juo už gerą vaidinimą ir dainavimą.

Jaunieji, kurie buvo pas Birutę, tapo pašaukti į karą su priešais grumtis už viso pasaulio demokratiją ir laisvę. Mergaitės pasilikusios namie, nors ir ne visos, abejojo, ar jų draugai besugrįš. Tai tokioji padėty pasirodė esant Birutės Choras. Nebeskambėjo Birutės dainos, kurios taip gražiai, taip maloniai į širdį skverbdavosi.

Birutės draugai sakė, kad ji atgims ir dar didesniu pasiryžimu ir kilnesne dvasia ins veikti iš naujo. Senieji birutičiai, užsigraudinę, nepasidavę laikotarpio slogučiui. Jie tikėjosi, kad Birutės jaunimas sugrįš prie savo malonaus darbilio, prie dainos.

Taip, jų norai išsipildė. Tai liūdija praėjusį sekmadienį, lapkričio 17 d. įvykęs Birutės vakaras, kai Lietuvių Auditorijoje buvo suvaidinta operetė "Čigonai" ir išpildyta dainų programa.

Susirinko pas birutičius tūkstantinė žmonių minia. Birutės jaunimas kartu su senesniais artistais dainininkais žavėjo publiką "Čigonuose". O kai koncertinėje programos dalyje pasirodė choras estradoje su savo mokytoju Jonu Byansku, tai tiesiog buvo didelis džiaugsmas ir malonumas klausantis jų dainavimo.

Ne stebėtina, kad kai kurie senieji Birutės choro veikėjai iš džiaugsmo ir apsimė. Ir visi kiti, kurie jau nuo senų laikų pažįsta chorą, taipgi džiaugėsi ir linkėjo jam, kartu su jo vadovu, nepailstančiai ilgą metų eilę gyvuoti ir linksminintis chiegičius savo malonia daina.

Nepriklausomybės laikais Lietuvoje Birutės dainos skambėjo po plačius mūsų tėvynės laukus ir žaliuojančius miškus. Tekamba tos dainos ir Amerikoje, Birutės choro pildomos. Tegyvuoja Birutė su tuo gražiu jaunimu, kuris dabar yra choro ir taip puikiai dainuoja.

— R. Š.

MARQUETTE PARK NAMŲ SAVININKŲ ŽINUTĖS

Lapkričio 15 dieną pas pp. Bakučius, 2603 W. 69th street, Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų Organizacijos direktoriai turėjo susirinkimą. Aptarta daug ir svarbių dalykų.

69th Street, tarpe Western ir California aves., yra bizniava gatvė, bet esama ir rezidencijų. Tai ot atsiranda tokių, kurie nori šią apylinkę paversti "manufacturing" apylinkę. Tai gi namų savininkai turi vesti reatlaidžią kovą, kad neprileistų dalykų prie to.

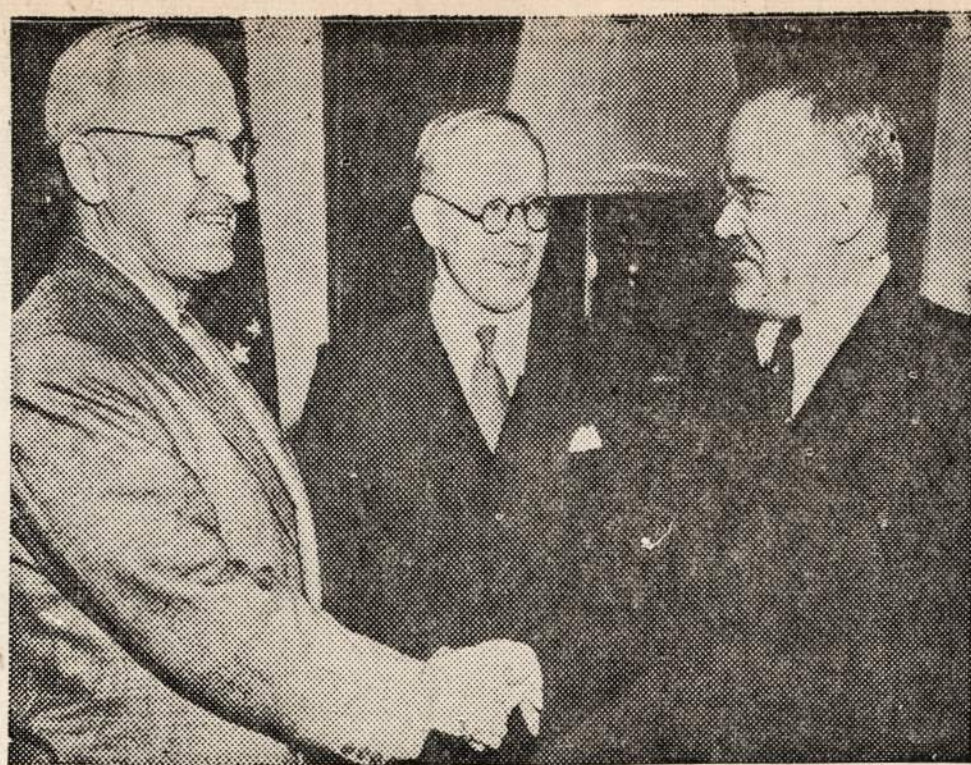
Pavyzdžiui, neseniai kas ten parendavo kelias krautuves ir pradėjo medžio išdirbystę. Čia daug turėta darbo kol tas užsimojimas buvo sulaukytas. Dabar ir vėl kas ten atsikraustė ir pradėjo urmo duonos ir keikų kėpyklą. Vidurnaktiškai trokiai pradeda duoną vežti, trankosi, baladojasi ir neduoda ramybės piliečiams. Nutarta kreiptis į tam tikras įstaigas, kad visa tai sustabdyti.

Kitas dalykas dar buvo svarstomas. Čia yra keletas saliučių. Dauguma jų lietuvių rankose ir visi varo švarų biznį. Bet atsirado toki užėiga, į kurią tenka su abejojne pažūrėti. Vaikėžai su moteriškėmis baladojasi, važinėja, girdėtis nešvari kalba. Kai tas saliuas užsidaro, tai gausia vaikėžų ir mergaičių gatvėje rėkauja. Tai gi susirinkime nutarta imtis akcijos ir šitam visam dalykui sustabdyti. Jau buvo pranešta vietinei policijai, bet matyt, kad policija nekreipia dėmesio. Mūsų organizacija žino kur kreiptis tokiais reikalais. Tikimasi visą tai sustabdyti.

Turės parengimą

Pranešta, kad parengimas įvyks sausio 12 dieną Marquette Park parapijos svetainėje. Programą pildyti pakviestas Suval-

Senas Petras

Rusijos užsienių reikalų ministeris V. Molotov (po dešine) ir sovietų ambasadorius Nikolai Novikov (viduryje) yra pasitinkami prezidento Trumano.

GERAI PAVYKO

Krakiškių Draugiškas Klubas turėjo savo rudeninį parengimą lapkričio 16 dieną W. Kavaliausko svet., 4535 So. Rockwell Street.

Tai buvo pasekmingiausias parengimas, kokį kada nors Krakiškių Klubas turėjo. O tai daugiausia priklausė nuo rengimo komisijos tinkamo pasiruošimo ir nuo gero išgarsinimo. Didžiausios padėkos žodis dienraščiai Naujienoms už tiek daug vietos pagarsinimui mūsų parengimo, o taipgi poniai Sophie Barcus už pranešimus per radio. Man teko kalbėtis su daugeliu mūsų klubo narių ir visi pasižadėjo paremti vakarųšio parengimą, kuris atsisbus sausio 12 dieną 1947 metų.

Taipgi ačiū p. Budrikui ir p. Krukui už pranešimą per Radio ir Draugo Red. Visiems ačiū, kurie kuo nors prisidėjo prie pagarsinimo, ir aš tikiuos, kad ir mes kuo nors atsilyginsime visiems. O kol kas tik tariame ačiū.

Dabar turiu pasakyti, kad viešnių ir svečių prisirinko beveik pilna svetainė ir visi buvo užganėdinti, linksminosi iki vėlumos ir skirstėsi gerame upe. Tai krakiškiams labai malonu, o ypatingai valdybai ir komisijai.

Dar turiu priminti, kad ateinantį sekmadienį, lapkričio 24 dieną, įvyks Krakiškių Draugiško Klubio mėnesinis susirinkimas to pačioj svetainėje, 4535 So. Rockwell St., antrą valandą po pietų. Visi nariai būtinai ateikite į susirinkimą, kad išgirstumėte komisijos raportą, kiek parengimas davė Klubui pelno.

Kviečia Valdyba.

Nori Susirašinėti su Pietų Afrikoj Gyvenančiais Lietuviais

Gerbiamas pone Redaktoriau: Maloniai prašau pranešti man, ar paskelbti per laikraštį žinutę, jogei noriu susirašinėti su Pietų Afrikoj gyvenančiais lietuviais ir patirti jų gyvenimo sąlygas bei darbo galimus.

Jonas Kutra,
Hanau, D. P. Camp 554,
Germany, U. S. Zone.

Kas Pavogė Sovietų Vėliavą

Lenkų laikraštis Chicagoj, "Dziennik Związkowy", rašo: Atlantic City, N. J., kas ten toks atsirado pasišventėlis ar gavo kieno išakymą iškirsti sovietų maskoliams šposą C.I.O. konvencijoje.

Sakoma, visų suvienytų tautų vėliavos buvusios svetainėje, išėmus Sovietų Rusijos; tos vėliavos vienos nebuvo ar kas ją pridengė.

Kai kas mano, kad kalti esą svetainės patarnautojai konvencijoje, kurie patys priklauso prie C.I.O. Kitas tvirtinimas

daromas, kad vėliavą kas nors pavogė.

Prieš šios žinios iš lenkų laikraščio dar žodis: galima suprasti, kaip nesmagiai jautėsi konvencijoj stalincai, kad jų matuškos Rasės ženklas buvo nukniauktas.

— Ž.

"Žmogžudžio Dukte"

Taip, tai keturių veiksmų drama, kuri bus perstatyta ši sekmadienį Marquette Park bažnytinėj svetainėj, Washtenaw ir 68 gatvė.

Veikalą perstato Chicago Lietuvių Rateelis. Pradžią 4:30 val. po pietų. Po veikalo bus šokiai prie geros muzikos. Taipgi bus ir skanaus alaus atsigerti ir užkandžių užkasti.

Nepatingėkit atsilankyti, atsilankę nesigailėsite. Rateliečiai užtikrina gerus laikus. —Ta pati.

Serga John Raila

Draugai prašomi aplankyti ligonį

John Raila, 4839 Winnemac avenue, serga ir dabar yra St. Joseph ligoninėje, 2100 North Burlington avenue, kambary No. 209-me.

Jam buvo padaryta operacija pirmadienį, lapkričio 18 dieną. Jisai buvo sužeistas kolizijoj praėjusią vasarą ir po to sirguliavo. Dabar po operacijos jaučiasi geriau. Bet ligoninėje dar tur būt teks pabūti apie porą savaitių.

John Raila tarnauja motormanu Chicago gatvėkarių kompanijai. Jisai priklauso įvairioms lietuviškomis draugijoms ir tų draugijų nariai bei asmeniškai p. Railos draugai prašomi į ligoninėje aplankyti. Lankymo valandos yra: dienos metu nuo 2 iki 4 valandos popiet, o vakarais nuo 7 iki 8:30-tos.

— Draugas.

AR JIESKAI DARBO?

SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
— IR TEMYK SKILTIS —

"REIKIA DARBININKŲ"
Lietuviai taipgi perka ir parduoda ir progas sužino tikėti per

'NAUJIENAS
Tel. CANAL 8500
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

RED — ITCHY — SCALY ECZEMA

Effective Home Treatment Promptly Relieves Torture!
First applications of wonderful soothing medicated Zemo—a doctor's formula—promptly relieve the intense itching soreness and start at once to help heal the red, scaly skin. Amazingly successful for over 30 years! First trial of marvelous clean, stainless liquid Zemo convinces! All drug stores. Only 35¢.

ZEMO

MODERNISKOS KOPLYČIOS DYKAI
Vargonų Muzika ir Solistai su Mūsų Patarnavimu

FUNERALS DIRECTED BY *Anthony Petkus*

6812 S. Western Ave.
GROVEHILL 0142
1410 So. 50th Ave.
TOWNHALL 2109

John F. Eudeikis LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Ave.
Visi Tel. YARDS 1741-1742
4330-34 So. California Ave.
Telefonas LAFayette 0727

DYKAI KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE

DEL INFORMACIJŲ KAS LINK PALAIDOJIMO ANTRŲ PASAULINIO KARŲ VETERANŲ PASIMATYKIT SU

MAŽEIKA IR EVANS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAIS

STANLEY P. MAZEIKA yra veteranas pirmo pasaulinio karo ir narys Darius-Girėnas American Legion Post.
JOHN G. EVANS yra veteranas antro pasaulinio karo ir narys Don Varnas American Legion Post

VETERANAI norintieji, kad jų nesuvaldomos terminal leave aplikacijos būtų notarizuotos dykai, tai kreipkitės pas Mažeiką ir Evans 3319 So. Litanica Ave., arba 6845 So. Western Ave.

Mažeika ir Evans (EVANAUSKAS)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
NAUJA KOPLYČIA
MARQUETTE PARK

6845 South Western Avenue
Tel. PROspect 0099

ANTRA KOPLYČIA KAIK IR BUVOV
3319 Litanica Ave. Tel. YARDS 1138-1139

Tiems, kurie gyvena kitose dalyse miesto ar apylinkėse, pasistengėm gauti koplyčią kiek galima arčiau prie jų namų.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI
Chicagos
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

Ambulance
Patarnavimas
Dieną ir Naktį
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 4908

J. LIULEVIČIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP

1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0781

MAŽEIKA IR EVANS (Evanauskas)

3319 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 1138-1139
6845 SO. WESTERN AVENUE PROSPECT 0099

LACHAWICZ IR SŪNUS

TEL.: CANAL 2515 PULLMAN 1270 COMMODORE 5765
2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 9661

SUSIRINKIMAI

LIETUVIŲ PILIEČIŲ DARBININKŲ PAS. KLUBAS laikys savo mėn. susirinkimą sekmadienį, lapkričio 24 d., 1946 m., J. Budos West Side svet., 2242 W. 23rd Pl. Visi nariai ir narės kviečiami susirinkti laiku.
—James R. Cherry, rašt.

LIETUVIŲ ŽAGARIEČIŲ KLUBO reguliarius mėn. susirinkimas įvyks sekmadienį, lapkričio 24 d., 1 val. popiet, Hollywood svet., 2417 W. 43rd St. Malonėkite visi nariai laiku pribūti, nes yra svarbus susirinkimas.
—J. Keturakis, rašt.

PRANEŠIMAI

BRIDGEPORT
BALF'o 3-čio skyriaus stotis pas p. Alex Budri, 939 W. 33rd St.
Drabužiai ir kita viskas išvietinčiams lietuviams priimami kasdien per šonines duris, nepaisant ar p. Budris rasis namie, ar ne. Prie auskos reikia prisegti auktojo aiškus adresas.
VALDYBA.

NORTH SIDE.—BALF 4-to Skyriaus sandėlis priima drabužius, keičia maistą, mielą ir avalynę kasdien nuo 4-tes val. po pietų iki 6-os val. vakaro. Sandėlis Seserų namas, 1641 Wabansia Ave.

BALF 6-tas Skyrius priima drabužius maistą bei knygas dėl lietuvių varstančių Europoje sekančiose vietose: Kass Jewelry Store, 4216 Archer Ave. ir 4401 So. Mozart Street. Kas negalite atnešti,—pašaukite LAFayette 8617, o Mr. Kass paims jūsų auką.
—J. K. Encheris, pirm.

URBA

Gėlės Mylintiems
Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams, Papuošimams.
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAF. 5800 arba 5870

LOVEIKIS

Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YARDS 7308

Chicagos Draugijų, Klubų Valdybos 1946 Metams

SIMANO DAUKANTO DRAUGIJOS VALDYBA 1946 METAMS:
Wm. Kriščiūnas—pirm., 6745 S. Green St.; Jul. Racevič—pirm. pagalb., 3622 S. Parnell Ave.; P. Kiliš—nut. rašt., 3347 S. Litanica Ave.; A. Kaulakis—fin. rašt., 3261 S. Halsted St.; Victory 0399; Geo. M. Chernaukas—išdinininkas, 1900 So. Union Ave., Canal 2183; J. Malinauskas—kontr. rašt., 6242 S. Troy St.; P. Juozapavičius—išdo glob., ir ligonių lankytojas, 3210 S. Lowe Ave.; A. Vilkis—knygynis ir maršalka, 3348 So. Lowe Ave.; Dr. J. P. Poška—dr. jos daktaras-kvotėjas, 3133 So. Halsted St.; Victory 3687; Draugija laiko susirinkimus kiekvieną mėnesį pirmą sekmadienį, Lietuvių Auditorijoj, 3133 S. Halsted St. 12 val. dienos.

JONISKIEČIŲ L. K. KLUBO VALDYBA 1946 METAMS: Pirmininkas John Jonkus, 6836 S. Maplewood Ave., Republic 5509; Vicepirmininkas—Frank Povilaitis, 10051 S. La Salle St., Commodore 9068; Nut. raštininkas—Joseph Keturakis, 3217 S. 53rd Ct., Cicero, Ill., Cicero 362; Fin. raštininkė—Mrs. E. McNamee, 6802 S. Maplewood Ave., Hemlock 3555; Kasierius—Joseph Vebell, 6447 S. Emerald Ave., Normal 1685; Truste—Mrs. M. Miravičienė, 2539 W. 46th Pl.; Bruno Dikčius, 7200 S. Maplewood Ave.; Korespondentė—Mrs. E. McNamee, 6802 S. Maplewood Ave., Hemlock 3555; Klubo susirinkimai įvyksta antrą sekmadienį kiekvieno mėnesio 1:00 val. popiet, Hollywood Inn svet., 3417 W. 43rd St.

AR ŽINOTE KĄ RAŠO "KELEIVIS"

AR ŽINOTE, kodėl vieni ji giria, kiti keikia, bet visi mėgsta ji skaityti?

Net kunigai pasislėpę ji studijuoja, nes savo parapijonims draudžia ji rankas paimti.

"KELEIVIS" žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės skelbti.

Žmonių mulkintojus ir apeliu, idomių paveikslų ir žinių iš viso pasaulio.

Kainuoja tik \$2.50 metams. Adresas toks: gavikus įsiai lupa be jokio pasigailėjimo.

Be to, jame rasį visokių patarimų, pamokinių, gražių

"KELEIVIS"

636 Broadway SO. BOSTON, MASS.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE Garsinkitės "N-nose"

ERNEST BEVIN

Savo metu Londone buvo su-ruoštas Anglijos bankininkų po-kylis, į kurį buvo pakviestas ir "Transport and General Wor-kers' Union" (turinčios 1 mil-lijonų) generalinis sekretorius Bevinas. Čia jis pasakė kalbą, kurioje jis kreipėsi į kapitalis-tes draugijos didžiūnus: "Vy-ručiai, dabar darykite visa, ką tik galite, nes, jei mes paimsi- me savo rankon valdžią, jus visus aplupsim!" Kai Attlee po- milžiniško Darbo Partijos lai- mėjimo praeitais metais sudarė ministerių kabinetą, Bevinas norėjo paimti finansų ministe- rijo portfelį. Bet išdo kancleris tapo Hugh Dalton, o Bevinui teko paimti užs. reik. ministe- riją.

Ar Bevinas yra revoliucionie- rius? Ne. Jis nenekenia komun- izmo. Perimdamas užs. reik. ministeriją, jis niurnėjo: "Vi- sas pasaulis laukia, iš manęs, kad aš pakeisčiau Anglijos už- sienio politiką. Ko nori šie žmonės? Jie užmiršta, jog tie- sos visada lieka tiesomis!"

Socialistas Bevinas yra įsiti- kinęs, jog yra galima ir reika- linga išvystyti valstybės kon- troliuojamoje ekonomikoje as- meninę laisvę. Šį demokratinį socializmą Anglijoje įgyvendinti, drauge nepažudyti pirmys- tės Anglijos galybės, kaip būti- nos demokratinių socialinės evoliucijos pasaulyje garanti- jos, — jis laiko savo tiesioginiu uždaviniu. Dabar, kai teroristi- nis bandymas, padaryti Euro- pą fašistine yra nepasisekęs, vyksta kitos pasaulėžiūros pa- remtos dėl ateities suformavi- mo rungtynės, turinčios obali- gatus ir ekonominis saugumas!" Pasaulis dar ilgai stovės šių rungtynių arenoje, taip ilgai, kol viena ar kita sis- tema paims viršų. Tik pasibaig- sus šiai konkurencijai ir susi- raizgiusiems priešingumams į vienas kitą išliejus, pradės ro- dytis naujos epochos charakte- ringi bruožai. Mes pergyvename persilaužimo laikotarpį: persilaužimo į komunizmą, so- cializmą, ar kokią naują, moder- ną, feodalinį kapitalizmą.

Anglų tauta pasižymi ypating- gai tipišku nujautimu. Ji per- leido ir šiame momente atsai- kingumą Darbo Partijai, pō to, kai konservatorius Churchillis Juozo Chamberlaino dienosė,

išgelbėjo kraštą iš grėsiančios pražuties... Naujiems uždavi- nimams spręsti — nauji žmonės! Bevinas yra paprasto luomo atstovas. Apie jį yra išsireiškia- ma: "Jis turi vidutiniško žmo- gaus ypatybes. Jis mėgsta ge- rai pavalgyti, gerai išgerti ir storžievišką žodį pasakyti. Jis yra pajėgus iki brutalizmo — tai jautis; vieną kartą Bristolio jis įmetė vieną trukmadarį į jūrą. Jis yra ryžtingas iki kie- tumo: 1935 m., kai Hitlerio smėkla metė savo šešėlius ant visos Europos, partijos kongre- se jis nutūmė nuo pirmavimo pacifistų senelį Lansbury šiais žodžiais: "Jau kuris laikas jis čia stovi kankinio rūboose ir laukia, kad kas nors uždegtų jam paruoštą laužą. Aš padė- jau ant jo lauko ugnies!" So- cializmas Bevinui reiškia ne tik naujos ekonominės sistemos su- kurimą, bet nuolatinį mažos, žmogaus buklės pagerinimą; tuoj, perėmęs ministeriją, jis pareikalavo padidinti žemes- niams tarnautojams algas. Kai kažkas jam pastebėjo: "Kažin ar su tuo sutiks išdo kancler- is?" — Bevinas atsakė: "Kaip? Nesutiks! Jei jis nesutiks, tai aš, pačiupeš gerb. poną už juos- mens, taip porą kartų pasup- siu, jog jis tuoj pasakys 'taip'!" Toks yra Bevinas.

Visiškai nesinorėtų tikėti, jog jis praleido savo jaunystę karalienės Viktorijos blizgančio valdymo metu (gimė 1884 m. Winsford'e — Somerset'e). O kokia ta jo jaunystė! Būdamas šešerių metų, jis, jau ankščiau netekęs tėvo, ėjo paskui savo motinos karstą, po to, kai ang- siškinų ir nekonformistų dvasi- ninkai galutinai išsiaiškino, ar galima mirusių metodisti baž- nytinių palaikyti. Viena jojo seserų pasiėmė jį auginti. 10 metų turėdamas, jis jau parsis- samdė pas vieną ūkininką už išlaikymą ir 50 savaitinės algos. Kai po kiek laiko vaikas Bevi- nas pareikalavo daugiau algos, šis išmetė jį pro duris. Kitas ūkininkas sutiko jam dvigubai mokėti, be to, duoti prie sek- madienio pudingo marmalado už tai, kad Bevinas perskaitys nemokančiam skaityti darba- viui laisvam laike parlamento darbų pranešimus. Tai buvo Juozo Chamberlaino dienosė,

Britų imperijos galybės ir žydė- jimo laikas! Ir jaunuolis Bevi- nas buvo stumiamas ieškoti nuotykių ir turtų šaltinių. Jis iškeliauja į Bristolį. Vežiko, viešbučio tarno, pardavėjo, tramvajaus konduktoriaus, au- tobuso šoferio, užsiėmimas bu- vo jo miesteliško gyvenimo sto- tys, iš kurių jis stengėsi vis eukštyti prasimušti. Jojo paty- rimas ir vakariniai, nemokami kursai padarė jį socialistu. Kai Bevinas, būdamas 24 metų am- žiaus, 1908 m. Kalėdų švenčių metu stovėjo prie Bristolio ka- tedros portalo ir prašė iš tur- tingų bažnyčios lankytojų iš- maldos bedarbiams, jis galuti- nai nutarė aukoti savo gyveni- mą darbininkų judėjimui.

Jis įsijau "Dockers' Union" ir netrukus yra išrenkamas jos sekretoriumi. Vėliau jis tampa Vakarų Anglijos dokų darbi- ninkų susivienijimo sekretoriu- mi. Čia jam ypač sekasi organ- nizuoti šios srities darbininkus. Pagaliau jis yra išrenkamas ge- neraliniu duokų darbininkų su- sivenijimo sekretoriumi. 1920 m. jis atsiduria Londone, kur posėdžiauja transporto darbi- ninkų susivienijimas. Be kitko, šiame kongrese yra svarstomas ir dokų darbininkų atlyginimas. Kongrese Bevinas pasako 11 val. trukusią kalbą, kurios pa- sėka: jo atstovaujamiems dar- bininkams nustatomas minima- linis atlyginimas. Nuo šiol jis gauna Anglijos dokų darbinin- kų aukščiausio advokato titū- lą (The Dockers' Kings' Coun- cel).

Pirmas bandymas patekti į parlamentą jam nepasiseka: rin- kimuose Beviną nugalio konser- vatorius Sir Thomas Inskip. Tada jis atsiduoda darbininkų spaudai, ypač "Daily Herald". Jis pagerina laikraštį taip, jog jo tiražas pasiekia 450,000 ska- lytojų (dabar 1 mil.). Be to, jis stengiasi visas darbininkų orga- nizacijas suvienyti: tik 1922 m. jam pasiseka 32 iš jų suvienyti į "Transporto ir dokų darbi- ninkų generalinę uniją". Kaip generalinis jos sekretorius, jis pagerina patenką į Londono Westminsterį.

1926 m. vyksta 9 mėn. truk- kes generalinis darbininkų streikas. Jo metu Bevinas išvy- sto visą savo veiklą. Po streiko jis keliauja į JAV. 1929 m. jo vardas buvo tiek garsus, jog jis yra išrenkamas finansų ir industrijos komitetan. Tačiau jo naujos pastangos 1930 m. patekti parlamentan lieka berg- ždzios. 1933 m. jis sudaro pla- ną sumažinti nedarbą, paleis- damas pensijon senesnius dar- bininkus, pailgindamas moky- mosi prievolę iki 16 metų ir įvesdamas 40 val. darbo savaite- ję. 1936 m. jis tampa kaip Lansbury įpėdinis britų artelių susivienijimo pirmininku.

Kyla karas. Churchillis pa- šaukia Beviną, neturintį jokio parlamentinio patyrimo, darbo ministeriu. Čia jis įrodo, jog jis savo pareigoms yra pilnai subrendęs. "Parodykite Hite- rui!" — jo obalis. Ir darbi- ninkai parodė savo pajėgumą. Tai nebūvo menkinis po Dun- kircheno, nuolatinio bombardavi- mo metu darbininkams atlik- ti savo pareigas. Bet Bevinas nepasiduoda. Jis nekencia dik- tatorių. Jis yra gimęs laisvei per socializmą ir laisvei socia- lizme.

Štai dabar jis vairuoja Angli- jos užsienio politiką. Jos kūr- sas: tarp reakcijos Seiles ir ko- munizmo Charibdes socialisti- nės, demokratinės laisvės ir saugumo jūroje. Bevinas gerai supranta, ką reikėtų Anglijos galybės susilpnėjimas pasauliui, tėvynėi ir Anglijos darbinin- kams, kurių pragyvenimo stan- dartas priklauso nuo pasaulinės prekybos. Anglija yra jam prie- monė savo tikslui įgyvendinti. Dėl to jo toks smarkus prieši- niasis Jungtinių Tautų Saugu- mo Taryboje draugui Višins- kiui Graikijos klausimu ir drau- gui Manuilskiui Indonezijos klausime. Čia jam tenka sto- vėti kaip darbiečiui konserva- toriui prieš Sovietų neva laisvės kovotojų.

Moterų Skyrius

ZEMAČIŲ MOTERŲ TAUTINIAI DRABUŽIAI

(Tęsinys iš 3-čio pusl.)

Zemaitės nešiojo labai sa- votiškus drabužius. Ant galvos ryšėjo keliomis skepetaitėmis, segėjo keliais sijonais, kurių viršutinis buvo pakaisomas. Raštai labai paprasti, kuklūs. Spalvos: raudona, mėlyna, ža- lia, balta, kiekviena drabužio dalis skirtingos spalvos.

GALVOS PAPUOŠIMAS

Galvos papuošimui jaunos merginos ausdavo juostas, ku- rių vidury buvo vienos spal- vos, o raštai iš kraštų. Tokias juostas paimdavo net ketu- rias skirtingos spalvos, jas surangydavo arba supindavo lyg į kasą gi gultose likdavo ilgoki aštuoni kaspiniai. Jeigu posėdžiauja transporto darbi- ninkų susivienijimas. Be kitko, šiame kongrese yra svarstomas ir dokų darbininkų atlyginimas. Kongrese Bevinas pasako 11 val. trukusią kalbą, kurios pa- sėka: jo atstovaujamiems dar- bininkams nustatomas minima- linis atlyginimas. Nuo šiol jis gauna Anglijos dokų darbinin- kų aukščiausio advokato titū- lą (The Dockers' Kings' Coun- cel).

KAROLIAI:

Zemaitės daugiausiai nešio- davo nelyginto gintaro karoli- lius. Didieji gintarai buvo ne- šiojami po vieną eilę, vidutini- ai po dvi ir po tris, o ma- žieji karoliukai ir po daugiau eilių.

BLIUZĖ:

Baltos drobės. Pasiuvinimas toks pat kaip ir kitose Lietu- vos vietose, kraštai įaudžiami ant apykaklės, perpečių, ran- kovų žemiau alkūnių ir ran- kogių. Dryžiai įaudžiami ant apykaklės, perpečių, ran- kovų žemiau alkūnių ir ran- kogių. Dryžiai įaudžiami iki trijų centimetrų platumo. Pra- džioje plačiausias, toliau siau- rėjantčiai arba atvirkščiai. Sa- lia dryžių įaudžiami dobielėliai, pluošteliai, tokios formos, kaip ir ant prijuostės, tik kiek smulkesni.

KIKLIKAI:

Zemaitės mėgo ryškius kik- likus: raudonus, žalius, mėly- nus, rudus ir baltus. Juos de- rindavo prie visų drabužių

taip: jei kirklikas šviesesnis, tai sijonas tamsus ir atvirkščiai. Ant šviesios kirkliko medžia- gos dugno įaudžiama kitos tamsesnės spalvos 1 cm. plo- čio dryžiai. Pasiuvinimas: nuo liemens aplinkui priduriama klostelės tos pačios medžiagos. Iškirpimas nedidelis. Priekyje susegama kabėmis arba sago- mis. Sagos aprauktos ta pačia ar kita medžiaga. Pamušalas įsiuvinamas šviesios spalvos ar- ba baltos, lininis.

PRIJUOSTES:

Dviejų rūšių. Vienos balta- me dugne raudonais arba mė- lynais išilginiais dryžiais, kitos tamsiame dugne su išilginiais smulkiais rašteliais. Tamsių prijuostėjų spalvos: mėlyna, raudona, žalia. Zemaitiškos prijuostės yra ilgos ir plačios. Jų apačioje jokių kutų bei ki- tų pagražinimų nebūdavo.

SIJONAI:

Audžiami daugiausiai vilno- ni. Viršutiniai sijonai labai įvairūs: skersdryžiai, tamsiai languoti; šviesiai languoti, stambiai languoti. Skersinukų dryžiai labai įvairių spalvų: raudonos, žalios, rudos, mėly- nos, tamsūs languoti skersa- dryžiai sijonai audžiami pilkos ar smėlio spalvos dugnu su raudonais arba geltonais dry- žiais. Bet patys gražiausi si- jonai šviesaus dugno languoti bei dryžuoti, raudonos bei žalios spalvos. Apatiniai sijonai bu- vo audžiami skersais dryžiais, kurių spalvos labai ryškios: raudona, žalia, mėlyna.

Sekandčiuose numeruose ra- site apie Klaipėdos krašto ir Vilniaus moterų tautinius dra- bužius.

—Giedra Gudauskienė

PAMOKOS

ANGLŲ KALBOS
LIETUVIŲ KALBOS
STENOGRAFIJOS
MASINĖ RASYMO
ARITMETIKOS
PILYTYBES

MOKSLO LAIKAS:

Nuo 1 iki 3 po pietų ir
nuo 7 iki 9 val. vakaro.
AMERIKOS LIETUVIŲ
MOKYKLA
816 W. 33rd Pl. Chicago, Ill.

KVIECIAME ATSLANKYTI Į RUŠIAMĄ BA- LIJ-PARTY, kuris įvyks šį ŠEŠTADIENĮ, LAP- KRIO-NOV. 23 nuo 9 val. vak. pas JOSEPH M. ZUKAS, 3311 SOUTH LITUANICA AVENUE.

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos
Kam kentėti ir nemiegoti per naktis jei jūs galite to išvengti. Pabandykite BOROCYL OINTMENT. Jos pagalbė daugeliui žmonių. BOROCYL OINTMENT pašalina skausmus, niežėjimą, deginimą ir pagalbsta gijimui. Taipgi vartojanos nuo cezema, nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50, siųskite Mo- ney Orderį arba nuvykit į
BOROCYL CO., 1200 N. ASHLAND AVENUE
CHICAGO 22, ILLINOIS, ROOM 550.

TAUPYMAS VISADA MOKA GERUS
DIVIDENDUS
Si bendrovė per 41 metus savo taupytojams išmokėjo kiekvieną sutaupytą dolerį su gerais dividendais.
Kiekvieno taupytojo taupiniai yra apdrausti iki \$5,000.00 per Fede- ral Savings and Loan Insurance kompaniją.
PASKOLOS ANT MORGČIŲ UŽ 4%
MUTUAL FEDERAL
SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO
UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION
2202 W. Cermak Road Tel. CANAL 8887-8999
JOHN J. KAZANAUSKAS, President and Manager
Office hours: Daily 9 A. M.—5 P. M.; Thursdays 9A.M.—7 P. M.
Wednesdays 9 A. M.—12 Noon.

A. L. D. D. NARIAI
Phone CANAL 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REPUBLIC 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036
Rezidencijos telefonas
BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vak.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10758 S. Michigan Ave.
VALANDOS: nuo 2—4 r. 6—8
Ofiso Tel. FULLMAN 1193
Namų Tel. FULLMAN 8277

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val.: 1 ki-3 popiet; 6 ki-8 vak.
Telefonas SEELEY 7430
Namų telefonas BRUNSWICK 0597

TEL. YARDS 3146
DR. V. A. SIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR ARINIS FIZIOTERAPJAVIS
744 W. 35th Street
VALANDOS: 11—12; 2—4 ir 6:30—8:30
Trečiadieniais ir nuo 2—4 ir 6:30—8:30, Sventadieniais: 11—12

DR. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofiso 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8
val. ismant Seredos, Suatos
vakarus ir Nedėlias.
Ofiso tel. YARDS 4187
Namų tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 4th Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
NAUJOJE VIETJOJE
2403 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9
vakaro, trečiadieniais ir sekmdie-
niais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 7499
NAMŲ TEL. BEVERLY 10211

DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 S. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEMLOCK 5849
Rezidencija, HEMLOCK 2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir
Penktad., 1:30—4; 7—9 vakaro.
Treč. ir Šeštad. tikai susitarus.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso Valandos: kasdien nuo 2-4 p. p.
Treč. ir sekmd. uždaryta
Ofiso Tel.: PROSPECT 3833
Res. Tel.: VIRGINIA 2421

GROvehill 4020 (Ofiso ir Rezid.)
DR. A. J. JAVOIS
(JOVAISAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 W. Marquette Rd.
Kasdien nuo 2 iki 4 p. p. ir 6 iki 8 v.
(Treč. ir šeštad. pagal sutartį)

Dr. J. W. Kadzewick
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6254 S. Ashland Avenue
Valandos: 1—4 ir 7—9 P. M.
Išskyrus ketvirtadienius
Šeštadieniais — 1—4 P. M.
OFISO TEL. GROvehill 5213
REZIDENCIJOS TEL. HILLtop 2626

Ofiso ir Namų Tel. GROvehill 1800
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis Gydytojas)
3925 W. 59th St.
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2—4 popiet. 6:30—8:30
vakarais, Trečiadienį pagal sutartį

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFAYETTE 3210
Res. Tel. REPUBLIC 0054
Jeigu neatsiliepiu —
sauk KEDZIE 2868
VALANDOS:
Kasdien nuo 1 iki 3 val. popiet ir
nuo 6 iki 9 val. vakarais. Trečia-
dienio vakarais ir sekmdieniais
pagal susitarimą.

DR. J. MOCKUS
DANTISTAS
7550 So. Halsted St.
Tel. Hudson 2096
OFISO VALANDOS:
9:30—12; 2—5; 6:30—8
Trečiadienį uždarytas

Daktarai Žilvičiai
GYDYTOJAS IR DANTISTAS
Naujoj Vietoj
3246 So. Halsted St.
Telefonas CALUMET 7358

KITATAUČIAI DAKTARAI
Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 S. Ashland Ave.
(2-ros Lubos)
Ofiso Telefonas YARDS 0554
Jei neatsiliepiu šaukite—
Res. Tel.: MIDWAY 2880
OFISO VALANDOS
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4
val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak.
Sekmd. nuo 10 val. iki 12 diena.

AKIŲ SPECIALISTAI
DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 28 metų praktikavimas
jūsų garantavimas
Optometrical Akijų Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris
esti priežastimi galvos skaudėjimo,
svaigimo arba aplemimo, nervuo-
tumo, skaudama akių kraštų, atitai-
so trumparegystę ir tolgaregystę.
Prirengia teisingai akinus. Visuo-
se atsitikimuose egzaminavimas da-
romas su elektra, parodancia ma-
žiausias klaidas. Speciali atida at-
kreipiama į mokyklos vaikus.
Atitaisome akių color blind.
Seredomis uždaryta, o Nedėlio-
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 vak.
pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaiso-
mos be akinų. Kainos pigiau kaip
pirmiau.

4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373

Dr. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. YARDS 1822
Pritaiko Akinus
Kreivias Akis
Ištaiso
Ofisas ir Akinų Dėlionė
3401 SO. HALSTED STREET
Kampus 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėlio pagal sutartį.

**NUO UZSISENEJUSIŲ, ATVIRŲ
SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ**
IR ODOS LIGŲ

Tie kurie kencia nuo SENU, AT-
VIRŲ IR SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie
negali ramiai sėdėti ir naktimis
miegoti, nes jų užsienėjusios žai-
dos niešti ir skauda. Kad pašalinti
tą niežėjimą ir skaudėjimą senų
atvirų ir skaudžių žaizdų, uždekte
LEGULO Ointment. Jų gydymas
ypatybės palengvina jūsų skaudė-
jimą ir galeite ramiai miegoti nak-
tį. Vartokite jas taipgi nuo skau-
džių nudegimų. Jos taipgi pašalina
niežėjimą ligos vadinamos PSORIA-
SIS. Taipgi pašalina perštėjimą ligos
vadinamos ATHLETE'S FOOT, su-
stabdė džiūvimą odos ir perplyšimą
tarpširčių. Jos yra tinkamos var-
toti nuo džiūstančios ir suskilusios
odos. Jos yra geros gy-
duolės nuo visų išvir-
šinių odos ligų. LEGU-
LO Ointment suteiks
jums pagalbą nuo nu-
vargusių, perštamų ir
niežiančių kojų. Legulo
Ointment yra paroduoda-
mas po \$1.25 ir \$3.50. At-
siųskite Money Orderį
LEGULO, Dept. J.
4847 W. 14th Street
CICERO 50, ILL.
Arba atvykite į vaistine
STEM PHARMACY
4847 W. 14th St., Cicero 50r, Ill.

CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pir-
mos rūšies su mo-
derniskomis užladi-
mis ir Hollywood'o
šviesomis, DARBAS
garantuotas.
414 W. 63rd ST.
TEL. ENG. 5883-40

SOPHIE BARCUS
RYTINĖ RADIO
VALANDA
—IS STOTIES—
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 val. ryto
iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15
val. ryto.
Pirmadieniais taipgi 7:00
val. vakare.
Išgirsite vėliausias žinias
muziką ir kitus įdomius
pranešimus.

SKAITYKITE "NAUJIENAS"

7—NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.—PENKTAD., LAPKRIO 22, 1946

\$1,000,000.00

Paskirta
Veteranų
Paskoloms
Namų
Pirkimui,
Statymui ir
Remontavimui
Kreipkitės pas

**KEISTUTO SAVINGS and
LOAN ASSOCIATION**
JOS M. MOZERIS, Sec'y
3236 SOUTH HALSTED STREET
Tel. CALUMET 4118

REMKIME MŪSŲ KARO VETERANUS
PILNĄ PASIRINKIMĄ RAKANDŲ IR ELEKTROS ĮRANGIMŲ

Ant užsakymo
padaryti seklyčios
rakandai
Kaurai
Miegruolinių setai
Lempos
Veidrodžiai

Radios
Refrigeratoriai
Deep Saldytuvai
Television
Prosai
Mangliai

Town of Lake Utilities

Vladas Klash
Overseas Vet
USNR

Phones:
Lafayette 7771-2

TOWN OF LAKE UTILITIES
1800-02 West 47th Street
Corner Woods

CHICAGOS IR APYLINKĖS ŽINIOS

BUSŲ STREIKAS PASIBAIGĖ

Vakar popiet paskelbta, kad 50 dienų Chicago busų streikas sutaikytas.

Kompanija, sakė pranešimas, pašaukusi į darbą vairuotojus ir garažų mechanikus. Kaip ši rytą (penktadienio) busai jau kursuos — jei ne visi, tai nors dalis.

Iš karto sąlygos, kuriomis kompanijos ir darbininkai susitakė, nepaskelbtos.

Naują sutartį turėjo užgirti streikieriai. Tuo tikslu ketvirtadienio vakare šaukta jų mitingas Ashland Auditorijoje ir tikėtasi, kad jis sutartį užgirs.

Iš Angliakasių Streiko

Angliakasiai streikuoja. Priešpiešiniai ketvirtadienio pranešimai sakė, kad 400,000 angliakasių nedirbo.

Šitas visą šalį apimęs streikas J. Valstijose jau nebe pirmas. Tokių streikų šalis yra mačiusi kart kartėmis nuo 1919 metų.

Geležinkeliai, operuoja iš Chicago, pertvarkė savo programą.

Ilgas angliakasių streikas gali sutrukdyti maisto eksportą iš Jungtinių Valstijų.

Kalbama apie tai, kaip ilgai angliakasiai gali streikuoti, kaip ilgai jie gali tęsti be darbo.

Progresyviai Angliakasiai Dirbs

SPRINGFIELD, Ill. — Illinois valstijoje veikia Progresyvių Angliakasių Unija. Ji priiskaito 18,000 narių. Ketvirtadienio pranešimai sako, kad šios unijos nariai nestreikuos. Jie dirbs, nežinodami didžiosios unijos streiko.

Pakeitimai Traukinių Kursavime

Angliakasių streikas yra galioje. Pagal valdžios įsakymą taupyti anglis, geležinkelio kompanijos įveda pakeitimus traukinių programose. Illinois Central sistema, Milwaukee, Chicago and Great Western, Chicago and Eastern Illinois ir kiti geležinkeliai jau įvedė pakeitimus tolesnėms traukinių kelionėms.

Kol kas ketvirtadienio rytą dar nebuvo susiaurintas gele-

žinkelių patarnavimas susisiekimui su priemiesčiais, bet reikiama nuomonė, kad ir jis bus susiaurintas.

Miestas Neduos Statybos Permitų Be Valdžios Užgyrimo

Chicago mēras Edward J. Kelly paskelbė, kad ateityje miestas duos statybai permitus tik tokiais atvejais, kai statybos projektus pirma užgirs federalinė valdžia; ši mēro laikysena liečia statybos projektus, kurių vykdymas kaštuoja daugiau, negu \$10,000. Pataisoms ar statymui namų, kurie kaštuoja mažiau, permitai bus duodami neklausiant federalinės valdžios atstovų užgyrimo.

Manoma, kad dēka šitokios laikysenos statybos medžiaga bus sulaikyta nuo plaukimo į tokius trobesius, kurie neatrodo būtini, ir kad daugiau statybos medžiagos galės plaukti į statymą gyvenamų namų, reikalingų karo veteranams.

Mēro patvarkymas įeis galion tuojau.

Plėšikai Išvežė Radijo Aparatų Vertės \$5,225

Otto Skillman, 50 metų, Short Line Express kompanijos (1325 Fulton street) naktinis sargas, kalbėjosi anksti ketvirtadienio rytą su savo broliu Lawrence kompanijos ofise, kai vidun įsibrovė du ginkluoti juodveidžiai.

Grumodami Skillmanams pištolietais, piktadariai privertė juos imtis darbo ir krauti platformėje radijo setus. Tuo tarpu atvažiuo ir sustoję prie platformės trokas, vairuojamas Frank Fairbankso, iš Fort Wayne.

Plėšikai ir atvažiuosį pastatė darbui ir įsakė abiems Skillmanams ir Fairbanksui krauti radijo setus į trokį. Kai jau darbas buvo atliktas, tai pasirodė, kad negalima troko motoro užkurti. Piktadariai vėl liepė troko vairuotojui ir Skillmanams dirbti ir perkrauti grobį į kitą trokį.

Šį darbą atlikus, plėšikai užrakino Skillmanus ir Fairbankso į treilerį, o patys nuvažiuo su radijo setais. Apskaičiuojama, kad jie išsivežė radijo setų vertės \$5,225.

Skaitykit Naujienas...

TOKSTANČIAI lietuvių yra išblaškyti po visą pasaulį. TOKSTANČIAI jų dabar gyvena Vokietijoje, Olandijoje, Prancūzijoje, Norvegijoje, Švedijoje ir kitur. Tarp tų išvietintų (iš savo gimtojo krašto išmestų) lietuvių, galimas daiktas, yra ir Jūsų giminės, Jūsų draugai. Jūsų pažįstami. Jie nori su Jumis susižinoti, susirašyti.

NAUJIENOS tiems išvietintiems lietuviams tarpininkauja, —skelbia jų prisirišimus paieškokimus giminių ir pažįstamų.

NAUJIENOS spausdina raštus žinomų Lietuvos rašytojų ir žurnalistų, kurie vaizdžiai piešia tuos tragiškus įvykius, kuriuos teko išgyventi Lietuvai per paskutinius šešerius metus. Sakytuose raštuose pasakojama teisybė apie pirmąją bolševikų okupaciją, šlykščią "liaudies seimo" rinkimų komediją, nežmonišką terorą iki karo pradžios, o paskui "rudosios okupacijos" periodą.

Skaitydami NAUJIENAS, Jūs patirsite apie tuos Golgotos kelius, kuriuos teko keliauti tūkstančiams lietuvių, bėgusių į vakarus nuo jau karto ragauto raudonojo teroro.

NAUJIENOS turi labai idomių raštų, kurie bus nuolat spausdinami. Nepraleiskite progos tų raštų neperskaityti. Tuoj užsiprenumeruokite NAUJIENAS.

Chicago metams \$8.00; už Chicago ribų kaina metams \$6.00; šešiemis mėnesiams — \$3.25.

SIŪSKIŲ ČEKŲ ARBA MONEY ORDERĮ ADRESU:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill.

Vardas-pavardė

Gatvė

Miestas ir valstija

8—NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.—PENKTAD., LAPKRIČIO 22, 1946

Ilustruota paskaita apie Čiurlionį

Lietuvių Literatūros Ratelis rengia paskaitą gruodžio 1 d., 2 val. popiet Naujienų name, kaip paprastai. Mikas Šileikis skaitys iliustruotą paskaitą apie didįjį lietuvių menininką Mikalojų Čiurlionį tema: "Čiurlionio gyvenimas ir jo kūryba". Paskaita bus iliustruojama paveikslais, bus nagrinėjama Č. psichologija ir kūryba. Mikalojus K. Čiurlionis buvo muzikas-kompozitorius ir grafikas-tapytojas, — vienas iš genialių lietuvių menininkų, lietuvių tautai davęs 130 muzikos kūrinių ir apie 280 paveikslų. Įžanga laisva.—R.

Nori, Kad Mokyklų Taryba Būtų Renkama

Chicago mokyklų tarybą nomnuoja mēras. Miesto taryba juos užgria ir jie patampa tarybos pilnateisiais nariais.

Ilgą laiką Chicago mokyklų taryba yra kritikuojama tai dėl vienokių, tai dėl kitokių priežasčių. Vis kokios kokios nors bėdos susiranda.

Dabar, kai susirinkus Illinois legislaturai, jai bus įteiktas, bi-lius, kad mokyklų tarybą būtų renkama, kaip kad, pavyzdžiui, yra renkami miesto aldermanai. Ar legislatura tą projektą priims, parodys ateitis.

Savieji Advokatai Pataria Išsikraustyti Iš Namų

Prieš kurį laiką Chicago apylinkėje grupė karo veteranų užėmė butus Airport Projekto namuose. Be jokių formalumų jie įsikraustė į butus ir apsigyveno juose.

Kiti veteranai yra gavę pirmiau prižadus butų tuose namuose, bet užėmusieji, veteranai iki šiol nesikraustė iš butų. Dabar pranešama, kad jų pačių advokatai patarė jiems išsikraustyti. Ar veteranai paklausys savo advokatų, iš karto nežinota.

Susidaužė Du Traukiniai Chicagoje

Trečiądienį popiet susidaužė du Illinois Central traukiniai Chicagoje. Sužeisti 37 žmonės, dauguma jų lengvai.

Ryšium su nelaimė yra sutintas Edward Pokropinski. Lūdininkai sako, kad Pokropinski patraukęs opos signalą traukiniui sustabdyti. Kai traukinys, kuriuo jis važiuo, sumušino savo greitumą, į jį įvažiuo kitas traukinys ir įvyko nelaimė.

Pirmasis traukinys buvo eksprisinis, todėl jis nestojavo Cermak road stoty. Dėl to Pokropinski būk susijaudinęs ir opos signalą patraukęs.

Geležinkelio nelaimė įvyko trečiądienį. Pokropinski dar buvo laikomas policijos stoty ir ketvirtadienio rytą, nors formalaus kaltinimo prieš jį nebuvo paskelbta.

Mokytojai Rengiasi Streikuoti

ST. PAUL. — Ateinantį pirmadienį čia planuoja išeiti į streiką 1,000 mokytojų. Jie reikalauja pakelti jiems algas.

Mokyklų vyriausybė aiškina, kad ji norėtų mokytojų reikalavimą išpildyti, bet neturi galios, atsižvelgiant į miesto čarterį.

Nurodoma, kad jeigu tik pusė iš 1,000 mokytojų, kurie nubalsavo streikuoti, pasitrauktų iš darbo, ir tai tektų visus pradinės miesto mokyklos uždaryti.

Spalių mėn. 10 d.

VĖJO BLASKOMI LAPAI

(Tęsinys iš 4-to pusl.)

kreiptis į tą vokiečių kapitoną, kad mane priimtų į darbą. Bet tasai radiofonas anglų zonoje. Iš čia išvykti nėra kaip, nes tremtiniams, nors ir nepripažintiems — leidimų neduoda... Eisiu pėsčiomis, tai bus koks trejetas šimtų kilometrų. Gal pavyks.

—Pėsčiomis vis kaip / nors praspuksi...

—O jei ir tenai manęs nepriims? Jei negausiu darbo? Pini-gų nėra...

Ir vėl jį stiprus kosulys kan-kina.

—Valgiau tokios sausos duonos, tur būt, trupinys pateko tenai, kur nereikia, — lyg pasiteisindamas jėrai sako. Ir žiūri įsiai į mane tokiomis akimis, kad net man nesmagu pasidoro.

—Sakykite, kaip jums atrodo, kad aš savo tėvams parašyčiau laišką? — klausia įsiai manęs ir čia pats atsako:

—Ne, nerašysiu, gal jiems pa-

kenksiu, pakenksiu, jei jie gyvi.

—O jei mirę, visviena nebus kas atsako...

Paskui vėl kalba:

—Vienas mano klasės draugų jau išvyko į Ameriką. Rašo, jau turi darbą ir galėsias lankyti universitetą. Laimingas. Kai kam sekasi. Negaliu skųstis, ir man iki šiol sekėsi. Turiu jau savo draugų žuvusių, o aš gyvas likau, tai jau gerai.

Paskui kiek patylėjęs taria:

—Na rytoj eisiu ir aš laimės ieškoti, gal pavyks vėl į radiofoną pakliūti, rasi tasai kapitonas padės, atgal priims. Teks ir vėl visiškai nuo vokiečių priklausyti... O kas kita lieka daryti? Tiesa, dėl tremtinio teisių netekimo padaviau skundą, gal išdėgs? Taip jau norisi tikėti, kad žmogus žmogų suprastų... Sakykite, kuo gi aš nusidėjau žmoniškuomui, kad taip skaudžiai mane baudžia? Tai tik pripuolamumas... Koks aš čia vokiečių bendradarbis? Tiesa, nelaiku šioje zonoje atsidūriau, bet juk ne piktais tikslais, o vien mokytiis noro vedamas...

—Tikiu, kad mano skundas nebus atmestas, juk žmonės jį žiūrės, skaitys... Skunde visą savo gyvenimą išdėčiau... Jei atsidėję skaitys, supras mane. O pagaliau tris kartus išsikauk iš mirties nasrų — nežįsiu ir dabar, štai tik tasai kosulys lyg įkyri viešnia mane neapleidžia... Mano draugas, tasai lenkas taip pat kosėjo, mirė nabagas. Gaila vyro. gaila jo jaunų dienų. Mokslui buvo atsidėjęs, būtų buvęs geras inžinierius... dingio, dingio lyg rudenio nuo mados... vėjo nublukštas nugeltęs lapas... Didžioji gyvenimo audra visus mus blaško ir kur, kada mes ramybę rasime, kas mus supras? Kuo mes kalti? Negi mes tą karą pradėjome, ar kariavome? Jei teko mums tokį darbą dirbti, kurio patys nenorėjome, ar tai mūsų kaltė?

—Mokėmės ir mokytiis norėjome... Neleido. Ir dar tik to trokštame... Negalime... Tėvynę visų mūsų laukia — vartai už-daryti. Pasaulis toks platus ir kartu toks siauras. Gyvenimas toks gražus ir kartu toks purvinas. Karas jau baigtas, o taikos nėra. Apie tautų, žmonių laisvę tiek kalbama, rašoma, o jos nėra. Žmoniškumas visų skelbiamas, o jo nematyti... pasitaiko, bet taip šykščiai. Rytų veidmainystė sunkte persunkusi visame. Anketos, visokie tikrinimai, skundai, įtarinėjimai dabar kiekvieną mūsų lydi. Kad pajęgtum, visam pasauliui šauk-tę šauktum — leiskite mums jauniesiems gyventi, mūsų tau-tai niekame nekalta, o dabar lyg šuo mėnulį pamatęs staigle staigai ir tai širdyje, tik slapčiomis staigai, kad tavęs niekas ne-išgirstų... Jei išgirs — visviena nesupras...

—V.

Spalių mėn. 10 d.

"NAUJIENOS" — YRA JŲSU GERIAUSIAS DRAUGAS — UŽSIRASYKITE JAS!

CLASSIFIED ADVT.

REAL ESTATE—FOR SALE

Namai Žemė—Fardavimui

PERKAM, parduodam namus biznius, lotus, farmas ir mainom-kas ką turite. Apraudožiam nu-gaisro ir visokių nelaimių. Nu-naujų metų (1946) išėjo naujas is-tatymas, kad automobilis būtina reikia apdrausti. Pasaukite mus, o mes Tamstai patarnausime visuose reikaluose.

PAUL M. SMITH & CO.
4457 So. Talman Avenue.
Telefonas Virginija 1662
arba REPublic 10255

BRIGHTON PARKE
2 aukštų mūrinis 5-6 kambarių; 1-mas aukštas karštu vandeniu šil-domas; 2 karų garažas; tuojaus ga-lima užimti. Kaina \$12,500.
Ir šiaip turime mažų ir didelių namų pardavimui. Pirkite šiandien, rytoj gali būti vėlu.
Z. S. MICKEVICH
2506 West 59th Street
Tel. REPublic 7731

2 FLATŲ MEDINIS, 6 ir 6 kamb.
Gera transportacija. Savininkas. —
4023 Kamerling Ave., SPAULDING 5682.

PARDAVIMUI 2 aukštų mūrinis namas, flatai po 4 kambarius ir cottage 4 kambarių, su vonia, ran-dasi arti 32 St. ir Lowe Ave. Kaina \$9500. Šaukite telefonu VICTORY 5834.

PARDAVIMUI LOTAS Brighton Park. Pėdų—kiek kas norėtų. Kreip-tis galima visada 2715 W. 43rd St.

PARDAVIMUI MŪRINIS namas 1½ aukščio Marquette Park 6803 So. Washenaw Ave. 5 kambariai apacioje, 3—viršuje. Furnas šildomas. Kaina tik \$11,500 Tel. Yards 3895 arba HEMlock 2012. Kovalčiko

MARQUETTE PARK PARDAVI-MUI 2 flatų namas, 5 ir 6 kamba-riai, 64th ir Mozart. Atsišaukite—HEMlock 7288 Subotų ir nedėlio.

6 ir 5 KAMBARIAI, gasu šil-domas. Pilnai permoduliuotas ir insuliuotas. 6 kambariai tuojaus pri-einami. \$12,800. Savininkas, 2306 Keystone Ave.

1534-36-38 W. MONROE. Mūri-nis triplex namas, 30 kambarių; lo-tas 57x188. \$19,000; \$5,000 imokėti, likusi suma už 4%. Olson Rug Co., E. B. Pelz, PENSacola 5000.

6518 ROSS, 8 kitchenettes. Rendu \$2,652. Kaina \$9,500; \$3,000 reikia imokėti. NORMal 5167.

6711 ir 13 WENTWORTH, 9 kam-bariai, krautuvė. Rendu \$2,804. Kai-na \$8,500. \$3,000 reikia imokėti. NORMal 5168.

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavimui

INDIANA FARMOS pardavimui; moderniškos: 144 akrai, 140 akrai, 60 akrai, 160 akrai. John Isenbarger, North Manchester, Indiana.

Merginai Kalėjimas Nuo 1 Iki 10 Metų

P-lė Catherine E. Smith, 38 metų, buvo kaltinama pavogi-mu \$95. Laikė bylos jį apdau-žė porą savo advokatų, proku-rorą ir kaltintoją.

Prieš paskelbdamas jai baus-mę, kriminalinio teismo vyriausias teisėjas Ward galvojo, ar ne geriau bus paskirti mergi-nai probacija. Tuo sumetimui teisėjas paklausė ją, kokį mok-slą ji turi.

Mergina atkrito: Tamsta čia esi ne tam tikslui, kad auklė-jimo klausimus svarstyti. Tamsta čia esi bausmei paskir-ti.

Po to teisėjas paskyrė jai bausmę kalėti nuo 1 iki 10 me-tų.

Išmokėjo Karo Veteranams 15½ Milijonų Dolerių

Sergantiems karo veteranams ligos pašalpos, taipgi pašalpos mokslo tikslais karo veteranams Illinois srity spalį mėnesį bu-vo išmokėta 15½ milijonų do-lerių.

REMkite TUOS, KURIE GARVINASI "NAUJIENOSE"

HELP WANTED—MALE

Reikia Darbininkų

Mokykitės ir Kartu Dirbkite pas

MARSHALL FIELD & CO.

Delivery Service

MAIN STATION

5. P. M.—2 A. M.

EVANSTON STATION

8 P. M.—5 A. M.

Dirbkite vieną arba daugiau naktų ir savaitę arba pasitarkite dėl apri-botų valandų ir suteikite savo Ka-lėdų dovanas iš Marshall Field & Co. mūsų liberaliu nuodailos planu.

Atsišaukite:

EMPLOYMENT OFFICE

111 N. STATE ST.

PATCHERS RUBBERS

for radio cabinet department

GOOD PAY

MOTOROLA

Galvin Manufacturing Corporation

4545 W. Augusta Blvd.

HANDY MEN

Geros Progos

Pagebėti prižiūrėti trobesį. Patyru-sių arba nepatyrusių reikia.

GERAS MOKESTIS

NUOLATINIS DARBAS

Ateikite šiandien!

YELLOW CAB CO.

57 E. 21st Street

REIKIA WOODWORKING ma-chine hand. Patyrusio. Set up ir operuoti rip saw, band saw, planer, and jointer. 48 valandų darbo sa-vaite. \$65. B. Bernstein and Co., 927 So. Damen.

REIKALINGAS dieninis DZEN-TORIUS. GERAS MOKESTIS; ma-tykite Superintendent.

407 SO. DEARBORN.

HELP WANTED—MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų-Darbininkių

Reikia

DZENITORIŲ IR

DZENITORKŲ

Dienomis arba naktimis

Darbas.

Nuolatinis darbas, ligininės ir

ligoje pašalpos, dykai apdrau-da. Pensijos planas. Moterų

alga iš pat pradžios \$32.68 iki

\$39.52 į savaitę.

Vyrų alga iš pat pradžios

\$46.02 į savaitę.

Kreipkitės 8:30 ryto iki 4:30.

ROOM 1130.

125 SO. CLARK ST.

PERSONAL

Asmenų Ieško

IESKAU KOTRINOS JOHNSON,

gimiau vadinosi Keidi Johnson, 8

metai atgal dirbo už dženitorką

ant Lawndale ir Harrison St. Ma-lonekite atsišaukti. S. DYOKAS,

2013 Canalport Ave., Chicago 16,

Illinois.

FOR RENT—IN GENERAL

Bendral—Rendai

BEISMENTE RENDAI 2 kamba-riai, Yra vana, ir visi patogumai.

2531 W. 45th Place. Galite matyti

nuo 6 vakaro, nedėlio visą dieną.

Skelbimai Naujienose

drada nauda dėlto,

kad pačios Naujienos

yra naudingos

HELP WANTED—FEMALE

Darbininkių Reikia

Ar jūs ieškote gero

uždarbio ir saugumo?

THE TELEPHONE

COMPANY

TURI KELETĄ DARBŲ